

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasni
po tarifu.

Beograd in Košice

Danes gotovo nikogar ni več, ki bi odrekal Mali antanti njen veliki pomen v mednarodni politiki. Ne samo v omejenem okviru Srednje Evrope, ne zgolj v vprašanju Podunavja. Ravna politična linija, doslednost, pogumna odločnost vodilnih državnikov vseh treh zaveznic so si izsilile respekt tudi tam, kjer njihove iskrene mirovne politike in nepopustljivosti v vprašanju enakopravnosti narodov ne vidijo ravno radi. Časi, ko si je ta ali oni mogočnik samozvestno obetal, da zrahlja — če že ne razbije — zveze, ki je v svoji trdni sklenjenosti najmočnejša ovira za imperialistične eksperimente v srcu Evrope, so davno za nami.

Se več. Stalno lahko motrimo, da pridobiva Mala antanta na vplivu in ugledu, in da njena pozitivna iniciativnost danes že prav blagodejno kontrastira z rastočo nervoznostjo na evropskem zapadu, ki skoro ne dopušča več enotne linije in razodeva mnogokrat — vsaj napram pridobitvam svetovne vojne — neko destruktivno noto. Akcije Male antante so danes predmet zanimanja vse Evrope, kar se prav jasno zrcali v svetovnem političnem tisku.

V zadnjih dneh sta obračala nase oči mednarodne javnosti dva pomembna dogodka v Srednji Evropi: poleg poseta bolgarske kraljeve dvojice v Beogradu tudi istočasni sestanek zunanjih ministrov Beneša in Titulesca v slovaških Košicah.

Sestanek češkoslovaškega in rumunskega zunanjega ministra je bil dogovorjen že pred tedni. Takrat je šlo za informativno poročilo Titulescovo o njegovih političnih posetih na Balkanskem polotoku, o katerih je že ob svojem povratku izvestil v Beogradu ministra Jevtića. Toda baš zadnji tedni so bili tako bogati na važnih političnih dogodkih, da je pomen sestanka v Košicah zrastele daleč preko prvotno predvidenega okvira.

V ospredje dogodkov je stopilo vprašanje neposrednih dvostranskih pogajanj med Nemčijo in Francijo, kmalu pa je sledil še ofenzivni sunek velikega fašističnega sveta proti Društvu narodov. Mala antanta je v obeh zadevah bitno zainteresirana, tako kot konsekventna braniteljica versailleskih pridobitev, kakor tudi kot zvesta zaveznica Francije, ki sprito razpoloženja med velesilami stoji pred važnimi, težkimi odločitvami.

Francija je tudi tokrat izkazala svojo zavezniško zvestobo in korektnost in je hotela pred vsako odločitvijo slišati tudi mnenje Male antante: sedanjí predsednik stalnega sveta Male antante dr. Edvard Beneš je dobil povabilo v Pariz. Baš to povabilo je dalo ministrskemu sestanku v Košicah še prav poseben poudarek. Ni dvoma, da so se na sestanku storili sklepi, važni ne le za nas, nego za vso Evropo. Samo ob sebi umevno je, da je na sklepih sodeloval tudi tretji zaveznik, Jugoslavija. Naš šef zunanje politike je sicer zaradi bolgarskega poseta naravno ostal v Beogradu, toda službena poročila iz Košic naglašajo, da sta bila Beneš in Titulescu z ministrom Jevtićem v stalni telefonski zvezi. Komunikacije pa poudarja polno soglasje odgovornih državnikov.

Pred sestankom v Košicah je minister Beneš posetil najvažnejša slovaška središča in je v znamenitih predavanjih razpravljal o smernicah mednarodne politike češkoslovaške republike in njenih zaveznic. Kakor smo pri njem navajeni, je z jasno in državniško modro besedo poudarjal potrebo ohranitve miru in pozitivnega sodelovanja vseh narodov, zlasti v Srednji Evropi. Z mirno samozavestjo je odznanjal vsak teritorialni revizionizem in zlasti razčistil stališče napram Madžarom, ki so baš v zadnjih mesecih napeli vse sile za propagando v prilogi razširjenja trikotniške meje. Naglašal je, da se ni bati, da bi dosegle težnje Pešte, pa tudi ne Rima, kake pozitivne uspehe. Vriskajoče soglasje slovaškega ljudstva je morda bodlo odjeknilo onstran državnih mej, ker je dokazalo, da niti avtonomistična opozicija, s katero Gömböševi organi slepomišljijo v inozemstvu, ne misli na kake centrifugalne težnje in da odločno odklanja vse vabljive ponudbe, kakor jih je pred tedni z ogorčenjem odklonil sam stari Andrej Hlinka.

Revizija je seveda morala biti važen predmet razprav v Košicah, ker je pač jasno, da jo tudi akcija za reformo Društva narodov zasleduje kot svoj glavni cilj. Kakor ob bron udarjene so torej zazvenele markantne Titulescove besede: »Revizija? Ona pomenja vojno.« S tem potnim listom se je dr. Beneš podal v Pariz, kjer bo zastopal jasno stališče Male antante s tem večjo tehtnostjo, ker je inozemstvo že prej slišalo glas naroda samega.

Istočasno s dvodnevno konferenco v Košicah se je v naši prestolnici izvršil zgodovinsko pomembni obisk bolgarskega kraljevskega para. Ni treba političnega pomena tega ponovnega srečanja v letošnjem letu podrobneje obravnavati: Njegova važnost pade vsakomur v oči, če motri dolge kolone poročil v svetovnem časopisju. Historični poset je

Odhod bolgarskih suverenov

Tudi ob slovesu so v Beogradu ogromne množice ljudi priredile vladarski dvojici bratskega bolgarskega naroda navdušene ovacije

Beograd, 13. decembra. n. Čepav je že od 10. dopoldne padal gost sneg in zastiral razgled, so se Beograjčani pri današnjem slovesu od visokih bolgarskih gostov zgrnili v prav tako velikem številu po ulicah, ki drže od dvora do postaje, kakor ob prihodu bolgarskih suverenov. Prebivalstvo je hotelo pokazati bolgarskemu vladarju in vladarici, kako globoko pojmuje pomen njunega obiska v Beogradu in kako živo želi ono, kar so v imenu vsega naroda izrekli usta našega vladarja Aleksandra o zbližanju z Bolgarijo. Levo stran ulic od dvora do postaje so spet zavzele množice, desno stran pa vojaštvo, tako da je bila tudi zunanja slika enaka, kakor pri prihodu bolgarskih suverenov. Veter je bil in prepletal jugoslovenske in bolgarske zastave, ki so plapolale na državnih postojah in nešteti, po ulicah postavljene vijolice. V zvezi viharne snegne dnevu jugoslovenska prestolnica ni izgubila svoje svečanosti, prav tako kakor niso ovacije prestolniškega prebivalstva prav nič zaoštrale za pozdravljanjem ob prihodu bolgarskih gostov.

Ze opoldne se je začelo prebivalstvo zbirati po ulicah. Ob 14. je zavzela vojska svoja mesta. Pred vzhodom na železniško postajo se je nakupilo več avtomobilov in okoli njih skupine tujih in domačih novinarjev in fotografov. Na peronu nasproti dvornemu vlakom se je postavila častna četa z godbo; v dvorni čakalnici pa so se zbrali člani kraljevske vlade s svojimi gospodi in s predsednikom dr. Srškićem na čelu, predsednik senata dr. Tomašić, predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi, poveljnik kraljeve garde armijski general Peter Živković in številni generali, predsednik beograjske občine in oboje bolgarskega poslanstva s poslanikom Kisevanovom na čelu, zastopnik patriarha, katoliški nadškof Rodić, reis-ul-ulema Maglajić, vrhovni rabin Alkalaj in mnogo drugih. Ob 14.20 je burno vzklikanje zbranih

bolgarski gostje v dvorno čakalnico, kjer so jih pozdravili ponovni navdušeni vzkliki in ovacije. Tam sta se bolgarska suverena poslovila od vseh navzočih odličnikov in nato odšla na peron. Častna četa je visokim gostom izkazala čast, nakar sta Nj. Vel. kralj Boris in kralj Aleksander izvršila revijo čete. Kralj Boris je pozdravil vojsko z besedami: »Pomoz! Bog, junači!«, vojski pa so mu odgovorili z: »Bog ti pomogao!«. Poveljnik čete je podal raport, nato se je pa kralj Boris poslovil od vseh prisotnih generalov.

Med tem se je bližal čas slovesa. Kralja sta si pred dvornim vlakom stisnili roke in se prirčno poljubila. Kralj Boris je stisnil roko tudi kraljici Mariji, ki ga je poljubila na lice. Nato se je poslovil še od kneza Pavla in kneginje Olge ter od ostale suite. Prav tako prirčno je bilo slovo kraljice Ivane. Bolgarski suvereni in njihovo spremstvo so se nato takoj umaknili v vagon. V dvorni vlak so vstopili tudi bolgarski poslanik na našem dvoru g. Kisevanov, jugoslovenski poslanik v Sofiji dr. Vukčević, admiral Prica, ki je bolgarske suverene v imenu kralja Aleksandra spremljal do meje, ter drugi člani suite. Vojaska godba je zaigrala bolgarsko himno »Sumi Marica« in nato monirala jugoslovensko himno. Na minuto ob 14.30 je bolgarski dvorni vlak spjel. Kralj Boris, kraljica Marija in princ Ciril so stali ob oknih ter vidno ganjeni živahno odzdravljali pozdravom naših suverenov. Vlak je po lagoma prodiral v snežni metej in kmalu izgini v daljavi izpred oči.

Kraljevski gosti na koncertu

Beograd, 13. decembra. p. Snoč ob 21.30 so priredili častniki kraljeve garde v Gardijskem domu tovariško večerjo na čast gostom iz Bolgarije. Po večerji se je vršil velik koncert in ples, ki so jima prisostvovala tudi Nj. Vel. kralj Aleksander in kralj Boris, kraljica Marija in kraljica Ivana, kneginja Olga, princ Ciril in knez Pavle s svojim spremstvom.

Kraljevski gosti na lovu v Petrovici (z desne na levo): Kralj Boris, naša kraljica Marija, princ Ciril, kraljica Ivana v razgovoru s našim kraljem

množic najavilo prihod njihovih Veličanstev. Trenutek nato so prispeli na kolodvor jugoslovenski kraljevski par in člani kraljevskega dvora s svojimi visokimi gosti. Vozili so se v istem redu kakor v nedeljo. V prvem avtomobilu sta bila dvorna maršala general Dimitrijević in polkovnik Panov, v drugem Nj. Vel. kralj Boris in kralj Aleksander, v tretjem Nj. Vel. kraljica Ivana in kraljica Marija, v četrtem: princ Ciril s knezom Pavlom in kneginjo Olgo. V ostalih avtomobilih so pa bili ostali člani spremstva obeh vladarjev.

Prihod avtomobilov z visokimi gosti je množice sprejela z navdušenim vzklikanjem in pozdravljanjem. Prirčno se zahvaljujoč, so krenili visoki

nov člen v verigi konsolidacije Balkana, v kateri je povzela naša država v zvezi s svojimi zaveznicami srečno iniciativo. Ni dvoma, da bo treba še mnogo volje, truda in iskrenosti, da dozorj sad, katerega cvetje smo videli letos. Toda brez pretiravanja smemo menda reči, da so nastopili balkanski narodi pot, ki vodi do osamosvojitve od tujega varstva. Balkan, ki je veljal nekdaj za opasno ognjišče mednarodnih požarov, postaja vedno bolj zanesljiv branik miru in civilizacije. Tudi tu prodira ideja konstruktivnega sodelovanja res svobodnih

narodov, katero zastopa zavezniška družina Male antante že od svojih prvih početkov.

Če danes ves svet s pozornostjo motri dogodke v Podunavju in v jugoistočni Evropi, smemo to z največjim zadoščenjem in notranjim pomirjenjem storiti še mi. Zgodovina razvoja zadnjih let podaja dokaz, kako pravilna je bila ideja svetovnega miru o ravnopravnosti narodov, kajti danes so baš tako zvali mali narodi morda najzanesljivejša opora mirovne politike. Mala antanta in Balkan to dokazujeta.

Bolgarski kralj je odlikoval policijskega upravnika v Beogradu g. Manojla Lazarevića ter predsednika občine Petrovića z bolgarskim redom za državljanske zasluge.

Čestitke bolgarskih novinarjev našem kralju

Beograd, 13. decembra. Za krstno slavo Nj. Vel. kralja je poslal g. Tanev v ime nu bolgarskih novinarjev, ki se jih mnogo

mudi v Beogradu, med njimi tudi direktorji in glavni uredniki svojih listov, Nj. Vel. kralju to-le čestitko:

Bolgarski novinarji, ki se mude v Beogradu, najprirčneje čestitajo Vašemu veličanstvu ob krstni slavi z željo po napredku in blagostanju Vašega Veličanstva in Vašega vzvišenega kraljevskega doma. V imenu bolgarskih novinarjev, predsednik Tanev.

Nj. Vel. kralj Boris in kralj Aleksander s spremstvom pred grobom Neznaneja vojaka na Avali

Delo za zbližanje med bratskima narodoma

Službeni komunike o razgovorih g. Mušanov z g. Jevtićem — Bolgarski državnik apelira na novinarje — Dr. Srškić o pomenu beograjskega poseta

Beograd, 13. decembra. p. Bolgarski ministrski predsednik g. Nikola Mušanov in zunanji minister g. Jevtić so se snoči s svojim spremstvom udeležili banketa ki ga je priredila beograjska občinska uprava na čast bolgarskim novinarjem. Ministrski predsednik Mušanov je imel na banketu lep govor, ki se je nanašal na velike napore jugoslovenske in bolgarske vlade za ustvaritev prijateljskih odnosov med obema bratskima narodoma. Istočasno so izročili novinarjem komunike, ki sta ga skupno izdala g. Mušanov in Jevtić. Komunike se glasi:

»Izkoriščajoč obisk, ki sta ga napravila Nj. Vel. bolgarski kralj Boris in kraljica Ivana Nj. Vel. jugoslovenskemu kralju Aleksandru in kraljici Mariji v Beogradu, sta predsednik bolgarske vlade in zunanji minister Mušanov in jugoslovenski zunanji minister Bogoljub Jevtić v sestankih, ki sta jih imela, proučila s prirčnim in vsestranskim medsebojnim zaupanjem ali vprašanji, ki se tičejo obeh držav. Ugotovila sta enaka naziranja glede nujnosti miru in sporazuma med balkanskimi narodi. Ministra sta dognala, da je potrebno iskreno skupno in trajno sodelovanje za vzpostavitev čedalje bolj širih in prirčnejših prijateljskih stikov med obema državama. Sporazumela sta se, naj se tičejo pogajanja o sklenitvi trgovinske pogodbe in veterinarske konvencije in o poenostavitvi potnih formalnosti, da bi se tako olajšale zveze med obema sosednima državama. Prepričana sta, da pomenijo prijateljski stiki med Jugoslavijo in Bolgarijo dra-

gocen prispevek za ohranitev in dosego sporazuma med balkanskimi narodi.

Mušanov govori novinarjem

Beograd, 13. decembra. AA. Predsednik bolgarske vlade in zunanji minister Mušanov je danes dopoldne sprejel bolgarske in jugoslovenske novinarje ter jim dal naslednje izjavo:

»Gospodje! Dovolite, da se Vam najprej zahvalim za veliko pozornost, ki jo je jugoslovensko časopisje v celoti izkazalo obisku Nj. Vel. kralja Borisa in kraljice Ivane. Ta pozornost je razveselila vlado in bolgarski narod. Saj je dokaz, da časopisje pravilno tolmači željo, naj bi se olajšal sporazum med obema narodoma.

Imel sem že priliko izjaviti predstavnikom vaših listov, da me je obisk Nj. Vel. bolgarskega kralja in kraljice Nj. Vel. jugoslovenskemu kralju in kraljici presnil s resnično radostjo in da pričakujem od tega obiska le dobre sadoe za oba sosedna in bratska naroda. Imamo vprašanja, ki nas lahko dele in ki so v preteklosti neugodno vplivala na odnose med obema narodoma. Zanimati to ni potrebno, če manj pa koristno. Prav tako pa je točno, da je najboljša pot, ki more dovesti do njihove za obe strani zadovoljive rešitve, pot osebnega seznanja med upravitelji obeh držav in proučevanja teh vprašanj s zaupanjem in prijateljstvom.

Nikoli nisem prezrl prilike, da ne bi pred vami izjavil, kako je bolgarski narod iskren pripadnik miru. Želi si sporazuma in prijateljskih stikov z vsemi narodi, v prvi vrsti s svojimi najbližnjimi sosedi. To izhaja že iz tega, da se je takoj in brez pridržka pridružil vsem mednarodnim sporazumom, ki hočejo odstraniti nasilje kot sredstvo mednarodne politike.

Beograjski obisk Njunih Veličanstev je

Bolgarski ministrski predsednik Mušanov (v sredi) v razgovoru s predsednikom vlade dr. Srškićem (levo) in zunanji ministrom Jevtićem (desno)

v popolnem skladu s temi temeljnimi pravicami bolgarske politike. Zato je tudi izrazil tolikšno zadovoljstvo in čustva resnične radosti med našim narodom. Upajmo, da bodo ti lepi decembrski dnevi, ki jim zapadli debeli sneg po poljih Bolgarije in Jugoslavije napoveduje dobro leto, pomenili začetek nove dobe v odnosih med obema bratskima narodoma in da bodo odstranili ovire njunemu dobremu sodelovanju in prijateljstvu. Komunikacije, ki je izšel sredi po končanih mesecih razgovorih z jugoslovanskim zunanjim ministrom Jevtićem in ki ga imate v rokah, je srečen znak tega, v tem pravcu mora časopisje storiti prvi korak in ne dvomim da boste podpirali dobro delo sporazuma.

Izjava dr. Srškića

Beograd, 13. decembra. AA. Predsednik ministrskega sveta dr. Srškić je danes popoldne sprejel bolgarske novinarje, ki sta mu jih predstavila šefa bolgarskega in našega Presbitorija gg. Todor Hristov in Teofil Djuorović. Predsednik vlade dr. Srškić je ostal z bolgarskimi novinarji v daljšem razgovoru, takoj v početku pa jim je dal tole izjavo:

«Vest o obisku Nj. Vel. kralja Borisa in kraljice Ivane pri našem kraljevem domu je ves jugoslovanski narod sprejel z resničnim veseljem. Veselje in radost sta naša vidnega izraza v toplem in priskrbenem sprejemu, ki sta ga Nj. Vel. članstva doživeli v vseh krajih, skozi katere sta se peljali, zlasti pa v Beogradu. Bivanje bolgarskega kraljevskega para v jugoslovanski prestolnici, vsestransko zanimanje, ki ga je pokazal Nj. Vel. kralj Boris in splošno spoštovanje, ki ga vzbujata njegova visoka

osebnost, ter simpatije, polne spoštovanja, ki jih je izrazil pokazati za splošni razvoj našega narodnega in državnega življenja, so se bolj okrepili prepričanje, da bo ta obisk pomagal ustvariti med našima državama ožrje vzajemnega zaupanja, ki brez njega ni uspešnega sodelovanja ne med narodi, ne med posamezniki. Sorodniški odnosi, ki vežejo naša dva vladarska doma, skupnost realnih interesov, ki obstojata med obema bratskima narodoma in politična modrost g. Mušanova, ki je s svojim posemom v senatu in Narodni skupščini napravil tudi na člane Narodnega predstavništva najlepši vtis in ki je pri razgovorih z jugoslovanskimi državniki mogel ugotoviti enako mišljenje o potrebi sporazuma in sodelovanja — vse to me navdaja s prepričanjem, da bo linija dočega sodelovanja med kraljevinama Bolgarijo in Jugoslavijo, kakor je bila začrtana v sinodnem komunikatu ministrskega predsednika g. Mušanova in zunanjega ministra g. Jevtića, izpeljana do kraja na sinovo in čast naših dveh vzvišenih suverenov in v srečo in blagostanje bolgarskega in jugoslovanskega naroda.

Ne le prijatelji Bolgarije in Jugoslavije, marveč vsi pristaši prave politike balkanskega mira, ki odgovarja potrebam in najglobljim željam tako jugoslovanskega kakor bolgarskega naroda, in ki ji je bila sedaj dana z najvišjega mesta dveh kraljevskih prestolov najmočnejša in najdražja goreča podpora, vidijo v tem sestanku Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljice Borise napoved in garancijo boljše in srečnejše bodočnosti vseh narodov na Balkanu.

Inozemski odmevi beograjskega poseta

Francoski oficijozni list o zblizanju med Jugoslavijo in Bolgarijo — Molk fašističnega in hitlerjevskega tiska

Pariz, 13. decembra. d. Pariški «Temps», ki velja za glasilo zunanjega ministrstva, pravi o beograjskem obisku med drugim: Službeni obisk bolgarskega kraljevskega para v Beogradu, ki je bil tam gost jugoslovanske vladarske dvojice, predstavlja dogodek izredne važnosti v balkanski politiki. Predvsem mu moramo pripisati velik moralen pomen, ima pa tudi neposreden praktičen pomen v tem smislu, da je glasnik volje za končno zblizanje balkanskih narodov, katerih rivaliteta je dolgo časa tvorila veliko nevarnost za Evropo. 15 let po svetovni vojni, ki jo je morala Bolgarija drago plačati po krvi bivšega kralja Ferdinanda, sta kralj Boris in kraljica Ivana v spremstvu ministrskega predsednika Mušanova službeno obiskala kralja Aleksandra in kraljico Marijo. To je znak, da se energično dela na spravi med obema narodoma, ki sta se tako srdito borila in katerih zgodovina je polna tragičnih strani.

Razveseljuje, da je bilo kljub srti agitaciji makedonstvu uspešno ugotoviti, da med obema državama ožrje medsebojnega zaupanja, ki je omogočilo službeni obisk bolgarskega kraljevskega para v Beogradu in direktne razgovore med obema vladama. Iz vsega tega lahko sklepamo, da se je mnogo izpremenilo na Balkanu in da stopa ta del evropske celine v novo fazo političnega razvoja. Seveda pa ne smemo pričakovati, da bi se takoj lahko prišlo do balkanskega Locarna, o katerem se že dalje časa govori. To delo zahteva dolga časa, ker je izredno delikatno.

Zasluge kralja Aleksandra

Pariz, 13. decembra. AA. Čeprav so na dnevnem redu tudi drugi pomembni mednarodni dogodki, posvečajo pariški listi še nadalje veliko pozornost obisku bolgarskih gostov v Beogradu.

«Quotidien» prinaša obširen članek pod naslovom «Balkanski sporazum pred uredništvom». List naglašja pomen beograjskega obiska za organiziranje mira na Balkanu in za ureditev evropskih razmer. Ta obisk je znak preobrata na Balkanu do katerega je prišlo v zadnjih mesecih po začetku prizadevanj jugoslovanskih, rumunskih in turških diplomatov. Morda bi bilo še prerano govoriti o končni spravi med Bolgarijo in Jugoslavijo, toda očitno je, da obe državi v atmosferi resničnega popuščanja napetosti začenjati proučevati vsa vprašanja, ki ju ločijo. Zasluge za to pripadajo kralju Aleksandru. Ta vladar je dal dokaz o svoji odličnosti in zanesljivosti političnega instinkta, ko je meseca septembra t. l. odšel na diplomatsko potovanje okoli balkanskega polotoka in osebno vodil razgovore.

Članek dalje obširno popisuje mednarodni položaj Jugoslavije od tiranskega napačenja do pakta o definiciji nanadela in do sklenitve paktov med Turčijo in Grčijo. Turčijo in Rumunijo ter Turčijo in Jugoslavijo. Sklenitvi teh paktov se je spreminjal položaj na jugovzhodu Evrope in Bolgarija je morala po mnenju pisca izbirati med tem, da nadaljuje svojo prejšnjo politiko ali pa da nastane na načelo «Balkanski balkanski narodoma». V sedanjem

Inozemski odmevi beograjskega poseta

Francoski oficijozni list o zblizanju med Jugoslavijo in Bolgarijo — Molk fašističnega in hitlerjevskega tiska

Pariz, 13. decembra. d. Pariški «Temps», ki velja za glasilo zunanjega ministrstva, pravi o beograjskem obisku med drugim: Službeni obisk bolgarskega kraljevskega para v Beogradu, ki je bil tam gost jugoslovanske vladarske dvojice, predstavlja dogodek izredne važnosti v balkanski politiki. Predvsem mu moramo pripisati velik moralen pomen, ima pa tudi neposreden praktičen pomen v tem smislu, da je glasnik volje za končno zblizanje balkanskih narodov, katerih rivaliteta je dolgo časa tvorila veliko nevarnost za Evropo. 15 let po svetovni vojni, ki jo je morala Bolgarija drago plačati po krvi bivšega kralja Ferdinanda, sta kralj Boris in kraljica Ivana v spremstvu ministrskega predsednika Mušanova službeno obiskala kralja Aleksandra in kraljico Marijo. To je znak, da se energično dela na spravi med obema narodoma, ki sta se tako srdito borila in katerih zgodovina je polna tragičnih strani.

Razveseljuje, da je bilo kljub srti agitaciji makedonstvu uspešno ugotoviti, da med obema državama ožrje medsebojnega zaupanja, ki je omogočilo službeni obisk bolgarskega kraljevskega para v Beogradu in direktne razgovore med obema vladama. Iz vsega tega lahko sklepamo, da se je mnogo izpremenilo na Balkanu in da stopa ta del evropske celine v novo fazo političnega razvoja. Seveda pa ne smemo pričakovati, da bi se takoj lahko prišlo do balkanskega Locarna, o katerem se že dalje časa govori. To delo zahteva dolga časa, ker je izredno delikatno.

«Quotidien» prinaša obširen članek pod naslovom «Balkanski sporazum pred uredništvom». List naglašja pomen beograjskega obiska za organiziranje mira na Balkanu in za ureditev evropskih razmer. Ta obisk je znak preobrata na Balkanu do katerega je prišlo v zadnjih mesecih po začetku prizadevanj jugoslovanskih, rumunskih in turških diplomatov. Morda bi bilo še prerano govoriti o končni spravi med Bolgarijo in Jugoslavijo, toda očitno je, da obe državi v atmosferi resničnega popuščanja napetosti začenjati proučevati vsa vprašanja, ki ju ločijo. Zasluge za to pripadajo kralju Aleksandru. Ta vladar je dal dokaz o svoji odličnosti in zanesljivosti političnega instinkta, ko je meseca septembra t. l. odšel na diplomatsko potovanje okoli balkanskega polotoka in osebno vodil razgovore.

Zasluge kralja Aleksandra

Pariz, 13. decembra. AA. Čeprav so na dnevnem redu tudi drugi pomembni mednarodni dogodki, posvečajo pariški listi še nadalje veliko pozornost obisku bolgarskih gostov v Beogradu.

«Quotidien» prinaša obširen članek pod naslovom «Balkanski sporazum pred uredništvom». List naglašja pomen beograjskega obiska za organiziranje mira na Balkanu in za ureditev evropskih razmer. Ta obisk je znak preobrata na Balkanu do katerega je prišlo v zadnjih mesecih po začetku prizadevanj jugoslovanskih, rumunskih in turških diplomatov. Morda bi bilo še prerano govoriti o končni spravi med Bolgarijo in Jugoslavijo, toda očitno je, da obe državi v atmosferi resničnega popuščanja napetosti začenjati proučevati vsa vprašanja, ki ju ločijo. Zasluge za to pripadajo kralju Aleksandru. Ta vladar je dal dokaz o svoji odličnosti in zanesljivosti političnega instinkta, ko je meseca septembra t. l. odšel na diplomatsko potovanje okoli balkanskega polotoka in osebno vodil razgovore.

Članek dalje obširno popisuje mednarodni položaj Jugoslavije od tiranskega napačenja do pakta o definiciji nanadela in do sklenitve paktov med Turčijo in Grčijo. Turčijo in Rumunijo ter Turčijo in Jugoslavijo. Sklenitvi teh paktov se je spreminjal položaj na jugovzhodu Evrope in Bolgarija je morala po mnenju pisca izbirati med tem, da nadaljuje svojo prejšnjo politiko ali pa da nastane na načelo «Balkanski balkanski narodoma». V sedanjem

Anekdote o Švehli

Kakor pri nas o pokojnem našem politiku in državniku Pašiću, tako se na Češkem pripoveduje tudi o ravnanju umrlega velikega državnika Antonina Švehla vse polno anekdot. Nekatero so popolnoma resnične, druge pa si je ljudstvo izmislilo kar pa je priča o velikem ugledu in popularnosti slavnega kmetijskega voditelja. Socialistični poslanec Bechyne je izdal te anekdote v knjižici, ki pa je sedaj ni več dobiti na književnem trgu, kjer je bila precej kupljena. Iz obilnega števila teh anekdot priobčujemo le nekatere, ki posebej kažejo Švehlova značilna in imajo to prednost, da so resnične.

Švehla se tudi kot ministrski predsednik ni bal močnih besedi. Prišel je k njemu nek posameznik in ga prosil, da bi namestil nekega znanca na odlično mesto. Ministrski predsednik je imel o kandidatu slabe informacije, zato ni hotel vstopiti prošnji poslanca. Ta pa ga je le še pregovarjal, češ da je prosilec izvrsten človek, ter zlasti navajal da je absolvirati filozofsko in pravno fakulteto. Švehla se je po svoji navadi navidezno globoko zamislil ter nato počasi in mirno dejal: »Čujte, imel sem nekaj tele v svojem hlevu. Šešalo je dve kravi, ali vendar je

kralja in kraljice v Beogradu, se dodajajo pa jim nekakih svojih komentarjev. Le »Berliner Tagblatt« je priobčilo dopis svojega poročevalca iz Budimpešte, ki je se stavljen seveda zelo pod mađarskim vpilvom. V dopisu pravi, da se dela na ustvaritvi balkanskega bloka in da je akcija na perjen v prvi vrsti proti veselimam.

Francosko mnenje o stališču Italije

Pariz, 13. decembra. d. «Matina» govori o stališču Italije do dogodka na Balkanu in pravi med drugim: »Zblizanje med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki je ne obzorju, zadala Italiji skrb. Politika Rima je šla vedno za tem, da obdrži Sofijo v svojih vodah in da vpliva na bolgarske voditelje, da se ne bi usmerili k Mali antanti. Nade v balkanski Locarno, ki bi posebej okrepil slovansko skupino, niso italijanski vladi po volji.

Poset grškega zunanjega ministra v Rimu

Atene, 13. dec. AA. Vladni list «Kateris» poroča, da bo zunanji minister Maksimos v dveh ali treh dneh odpoval v Rim, kjer se bo sestal z Mussolinijem in konferiral z njim o diplomatskih akcijah zadnjega časa na Balkanu in o splošnem evropskem položaju.

Suvich pri Hindenburgu

Berlin, 13. decembra. s. Predsednik Hindenburg je davi sprejel državnega tajnika v italijanskem zunanjem ministrstvu Suvicha, ki ga je spremljal italijanski poslanec. Opoldne je priredilo italijansko poslastištvo kosilo, zvečer pa je Suvich obiskal pruskega ministrskega predsednika Göringa, podkancelarja Papena in propadnega ministra Göttelea. Jutri opoldne bo italijanskega gosta sprejel državni kancelar Hitler.

Revolucijski pokret v Boliviji

Asuncion, 13. dec. d. Kakor sporoča paragrafsko vojno ministrstvo, se je na ozemlju Gran Chaca vdalo 13 bolivijskih polkov, ko so jih paragvajski čete popolnoma obkolile. Ujetih je bilo 700 častnikov in 12.000 vojakov. Hudi porazi bolivijskih čet na ozemlju Gran Chaca so povzročili med bolivijskim prebivalstvom revolucionaren pokret. V glavnem mestu La Paz se vrše vsak dan velike demonstracije, pri katerih zahtevajo takojšen odstop vrhovnega armadnega poveljnika generala Salamance in njegovega nemškega svetovalca generala Kundta, ki ju proglašajo odgovorna za poraze. Položaj v La Paz označujejo kot izredno kočljiv. Zaradi napetosti razmer v Boliviji je bila proglašena cenzura za vse vesti v inozemstvo.

Mirim kraljica čokolade

Lepo in poceni darujete, če uporabite za vašo darila odlične in okusne Mirim izdelke. Pazite in zahtevajte izključno Mirim izdelke, pri katerih vam je kvaliteta zagotovljena.

Eksplodizija parnika v viharju

San Francisco, 13. dec. g. Nedalet od Point Pinova, 80 morskih milj južno od San Franciscosa, se je pripetila med hudim viharjem strašna parniška katastrofa, pri kateri je našlo smrt 40 mornarjev. Parnik z oljem «Emilio» je zletel v zrak in se potopil. Katastrofa se je morala odigrati z bliskovito naglico, ker parnik ni oddal nobenih klicev na pomoč. 40 mož posadke je bilo usmrčenih bodisi že takoj pri eksploziji ali pa so pozneje utonili v viharjem morju. Strašno tragedijo so opazovali tudi s kopnega, kjer se je najprej slišala pri tajna detonacija, nato pa je švignil proti nebu ognjeni zubelj, ki je par minut pozneje zopet izginil.

Sin Tolstega umrl

Pariz, 13. decembra. AA. Iz New-Havena v Zedinjenih državah poročajo, da je v tamonjski bolnišnici umrl večerj Ilja Tolstoj, sin znamenitega ruskega pisatelja Leva Nikolajeviča Tolstega. Bil je star 68 let.

Atentat na sodišče v Leobnu

Dunaj, 13. decembra. d. V Leobnu je v pretekli noči na dvorišču okroglega sodišča eksploziral pekleniški stroj. Zaradi velikega zračnega pritiska so se razbila vsa stekla na 30 oknih sodišča, ki so odprta na dvorišče. Atentator je pobegnil.

Poraz dunajske Austrie v Angliji

Liverpool, 13. decembra s. Moštvo kluba Liverpool je danes porazilo dunajsko Austrijo s 4:2 (4:2). To je bila prva tekma Austrie v Angliji.

Zakaj neki gospod predsednik?

»Ker ne znajo niti govoriti, niti pisati. Niti ne klepetajo, niti ne pišejo!«

Švehlova hči se je poročila s poslancom

Dr. Černin. Dva tedna pred poroko je prišel dr. Černy v dvorjenco k svojem bodu čemu tustu.

Kaj želite, gospod kolega?

»Rad bi z Vami govoril o bližnji svatbi.«

Pravi poslanec.

»O kakšni svatbi? Kaj se še zdaj niste oženi s svojo hčerjo?«

Ko je po Tusarjevem ministrstvu v katerem je Švehla imel portfelj notranjega ministrstva, nastopila uradniška vlada je Švehla izročil svoje sodelovanje nasledniku Švehla ali ni iz previdnosti nikoli nikoli zapisal zato so bili vsi predali pisane mize popolnoma prazni Švehlovi naslednik je odprl predal za predalom in res ni našel nikjer niti koščka popisane papirja. Samo v najnižjem predalu je bil, kup zapeljivih kuvert Švehla se čudi in odpira kuverte v vsaki polni bankovci!

Na tem kupu so bile nalozene vse mesečne plače ministra Švehla. Kamor mu jih je tajnik izročal, tako jih je Švehla nedej takojne polagal v spodnji predal. Tako nalozene jih je tudi dal slugi, da jih odnese Šeh v Hostivaj.

Ob krsti dr. Švehle

Smrt velikega državnika in politika je izzvala splošno žalovanje v češkoslovaški republiki

Praga, 13. decembra. d. Vest o smrti češkoslovaškega državnika dr. Antonia Švehle se je večeraj popoldne raznesla v času, ko je zasedal proračunski odbor, senata. Predsednik odbora je takoj prekinil posvetovanje ter se v toplih besedah spomnil velikih zaslug pokojnika za češkoslovaško državo. Seja je bila nato v znak žalosti zaključena. Tudi ostali odbori poslanske zbornice in senata so prekinili svoje razprave.

Na seji praškega mestnega zastopstva je imel primator dr. Baxa spominski govor, v katerem je med drugim dejal:

Z dr. Švehlo smo izgubili enega izmed prvih voditeljev in ustvariteljev naše državne samostojnosti, moža, ki se mu je posrečilo pridobiti splošen ugled pri vseh starih in vseh slojih naroda. Bil je mož, ki je bil v resnici zgled neustrašive delavnosti, učenosti, neustrašivosti, ki je bil nemotljiv in brezkompromisen, kadar je šlo za celotne interese naroda ali države. Stojlmo ob krsti moža, čegar smrt zapuščala ne samo pri njegovi stranki, temveč v vsem narodu neizpolnivo vrzel in ki se ga bodo vedno spominjali vsi sloji prebivalstva z največjo hvaležnostjo. Mesto Praga je soudeleženo pri splošni narodni žalosti.

Spominu dr. Švehle, čegar smrt je bolesto odjeknila po vsej Češkoslovaški, posvečajo vsi naši dolge člane. «Prager Presse» piše: Na vrhuncu svoje moči in svojega pomena se je dr. Švehla zavedal, da je konsolidacija države nemogoča z zunanjimi nasilnimi sredstvi, pač pa z dolgotrajnim utrditvijo delom in s pridobivanjem človeka. Ljubzen do države se ne more doseči z duševnim ali telesnim terjem, temveč z delom za narod. Po pravici je mogel reči o sebi: «V službi domo-

vine zabljam svoje moči! Demokracija se more vzdržati samo s kompromisi, kar pa zahteva mnogo, večih premenov moči. Švehla, ki je bil temperamenten politik, se je temu delu posvetil s tako strastjo, da je pričelo pešati njegovo zdravje.

Pogreb bo v petek

Pogreb pokojnega bivšega ministrskega predsednika Švehle bo v petek ob 11 dopoldne na pokopališču v Hosuvaru pri Pragi, kjer je bila pred kratkim pokopana tudi njegova mati. Truplo bo jutri položeno na pokopniškovem rodbinskem posestvu na mrtvaški oster in bo ves dan dostopno širšemu občinstvu. Pogreba se bo udeležila celokupna vlada. Prezident Masaryk je davi obiskal rodbino pokojnega v Hostivaju in ji izrekel svoje sožalje.

Agrarna stranka se bo posvetovala o imenovanju naslednika umrlega predsednika stranke Švehle šele po pogrebu. Največ upanja ima dosedanj namestnik stranke agrarna predsednika, poslanec Beran, znan zagovornik agrarne koalicijske politike. Drugi kandidat je predsednik poslanske zbornice Stanek, ki predstavlja brezkompromisno krilo v stranki.

Sožalje dr. Srškića

Beograd, 13. dec. AA. Predsednik ministrskega sveta dr. Milan Srškić je poslal predsedniku češkoslovaške vlade Janu Malypetru naslednjo sožalno brzojavko:

«V imenu vlade kraljevine Jugoslavije Vas prosim, da sprejmete iskreno sožalje zaradi velike izgube, ki je doletela češkoslovaško republiko in vsa bratska češkoslovaški narod s smrtjo velikega državnika in narodnega voditelja Antonia Švehle, zaslužnega prijatelja jugoslovanskega naroda. Slava njegovemu svetlemu spominu!»

Misija dr. Beneša

Danes bo konferiral s francoskim zunanjim ministrom Boncourjem, jutri z ministrskim predsednikom Chautempsom

Praga, 13. decembra. G. Zunanji minister dr. Beneš je davi ob 11.55 odpoval v Pariz, kamor prispe jutri okoli 14. Na železniški postaji se je poslovil od njega tudi francoski poslanik v Pragi g. Leon Noel.

Po vesteh iz Pariza bo imel dr. Beneš svoj prvi razgovor z zunanjim ministrom Boncourjem jutri popoldne. V petek dopoldne je določena konferenca z ministrskim predsednikom Chautempsom. Zvečer bo na češkoslovaškem poslanstvu svečana recepcija, ki se je bo francoska vlada udeležila korporativno. V soboto bo dejuren pri predsedniku republike Lebrunu.

Dunaj, 13. decembra. AA. Za svojega bivanja na Dunaju je rumunski zunanji minister Titulescu konferiral s tukajšnjim češkoslovaškim in jugoslovanskim poslanikom kakor tudi s predstavnikom Rumunije v Budimpešti. Ker je bilo bivanje Titulescu na Dunaju povsem zasebne narave, ni prišlo do nobenega osebnega stika med njim in avstrijskimi ministri Titulescu je že sredi odpoval v St. Moritz.

Nova ruska politika na Daljnem vzhodu

Pospešeno koloniziranje Sibirije in Poamurja — Velike davčne in mezne ugodnosti za nove naseljence na Daljnem vzhodu

Moskva, 13. decembra. g. Svet ljudskih komisarjev je izdal večeraj senzacionalen odlok, ki uvaja velikopotezno naseljevalno akcijo v vzhodnih delih Sovjetske unije ter ima namen da čim bolj okrep ruske postojanke na Daljnem vzhodu za primer oboroženega spora. Odlok ki stoji v veljavo 1. januarja, vsebuje naslednje tri glavne določbe:

1. Gosteljska naselitev pokrajin na Daljnem vzhodu: 2. opustitev prebivalstva na Daljnem vzhodu za 50 let vseh bremen, ki bi ovirale njegov gospodarski in kulturni razvoj; 3. vzgojitev naselencev na Daljnem vzhodu za tesne sodelovanje z zapadnimi deli Sovjetske unije.

Iz prosvetne službe

Beograd, 13. decembra p. Dosedanji direktor nepopolne realne gimnazije v Murški Soboti Matko Rauter je imenovan za profesorja klasične gimnazije v Mariboru. Napredovali so za eno položajno skupino dr. Franjo Sušnik, profesor na klasični gimnaziji v Mariboru, Ivan Milnar, profesor na realni gimnaziji v Celju, in dr. Ivan Vrečar, profesor na klasični gimnaziji v Ljubljani; nadalje učitelji in učiteljice Ana Ambroz v Rušah, Henrik Derganc v Rušah, Ana Mešček v Grčevini, Gizela Tavčar v Domžalah, Rudolf Vutler v Petrovcu, Pavlina Kavčič v Višnji gori, Mirko Kos pri Sv. Barbari, Drago Majer pri Sv. Marjetki v Slovenskih goricah.

Iz finančne službe

Beograd, 13. decembra p. Za upravnega uradnika v finančnem oddelku ljubljanske železniške direktije je imenovan Herman Kolb, doslej uradnik pri zagrebški železniški direktiji.

Gospodarski pregled »Službenih novin«

Beograd, 13. decembra p. V okviru Službenih Novin je prišel danes konzularno-gospodarski oddelk zunanje ministrstva izdati kot posebno prilogo gospodarski pregled, ki je namenjen predvsem našim izvoznikom, ker bo prinašal poročila o gospodarskem položaju v inozemstvu, ki jih bodo naši izvozniki lahko izkoristili za pridobitev novih trgov.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Oblačno, padavina, višje temperature, močnejši veter. — Situacija vzhajajočega dne: Barometrijski maksimum se je dočela umakniti v severno Evropo. Drugi maksimum se je polvil nad centralno in vzhodno Evropo. Severovzhodni ciklon je oslabil, drugi ciklon na severnem delu Atlantika se očena na je prišel odpriti proti jugu.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Snegilo bo, bo tolažje, nehalno na jugu. Mraz.

Državna razredna loterija

Danes so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

Din 80.000 srečka št. 3.457.

Din 10.000 srečke št. 285, 37.134, 40.787, 72.472 in 96.619.

Dne 13. decembra so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

250.000 Din srečka št. 92.077

100.000 » » » 82.990

50.000 » » » 85.995

30.000 » » » 5.468

10.000 » » » 24.759

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Sneg, sneg po vseh naših krajih

Ob mrazu in vetru se je nasulo že mnogo pršica

Ljubljana, 13. decembra

Točno po vremenski napovedi se je tokrat obneslo. Pomoči je zaplesalo nad Ljubljano in vso banovino. Svetlo sivo nebo je sipalo in še sipa beli sneg na zemljo. V Ljubljani in okolici ga je do večera zapadlo dobrih novih 20 cm, že prej ga je pa ležalo nekaj centimetrov. Ulice so bile zjutraj že hudo zasnežene, hišniki so imeli ves dan prav obilo posla s strganjem in odmetavanjem zimske dobrote s hodnikov. Odmetavanje pa gre prav gladko od rok, ker je sneg prehek in suh. Mestna občina je najela večje število delavcev, da odpravljajo sneg iz najpomembnejših ulic. Tako je dal snežni blagoslov vsaj najpomembnejšim ulicam. Sportni mladinci pa se obeta s smuko na prhem snegu posebno imeniten užitek. Za pregled zime in snega navajamo značilna poročila iz nekaterih naših krajev.

V Kranjski gori je pričelo snežiti davi ob 7. Sprva je sneg naletaval v redkih kosih, pozneje pa je nastal meteo, ki se je bilje v vetrom. V Kranjski gori je že prej ležalo veliko snega, ki je zdaj dosegel že višino celega metra. Promet pa se vrši še vedno normalno in je prehod oviran le po nekaterih gorskih poteh. V planinah je zapadlo snega že nad poldrugi meter. Če se vreme zjasni, bo pogled na zasnežene planine čaroben. Pri takem vremenu pričakujejo ljudje pod planinami v soboto in nedeljo veliko gostov, obeta se idealna smuka.

V Kočevju je pričelo snežiti v zgodnjih jutranjih urah. Tudi tamkaj pada droban in prehek sneg, ki se ga je naletelo svežega nad 20 cm. Mraz je v Kočevju precejšen, ker ga povečuje izredno oster veter. Vendar pa na Kočevskem še ni v znamenju zime nikakih posebnosti. Zaenkrat tudi še ni prehude atake divjih svinj.

Na Rakeku je nastal pravcati snežni meteo, ki se sili. Snežilo je vso noč ter je veter zanašal sneg proti trdnim tlom v divjem plesu. Ker je sneg lahek, ga burja sprosti odpihava in so nastali že prvi hudi zameti. Burja gospodari s snegom na Blokah, v Novi vasi in nižje doli proti Ložu in Staremu trgu.

V Celju in okolici je po hudem mrazu temperatura davi nekoliko zrasla in je pričelo snežiti. Do večera je padlo četrt metra snega.

V vsej dravski banovini bo menda snežilo z nezmanjšano silo še dalje, vendar se vrši vsepovsod železniški kakor tudi avtobusni promet popolnoma v redu. Oviran tudi ni telefon, ker lahki pršič zaenkrat še ni potrgal žic.

★

Pred svojim koledarskim začetkom se že v vseh pokrajinah z vso silo uveljavlja zima. Najhuje je po Bosanski Krajini, kjer so tudi nenavadno močni snežni meteji, ki so na visoko zasuli že mnogo cest ter poškodovali tudi gozdove in nasade. Po hribovskih vaseh je tako močan mraz, da živini v hlevih zmruzejo noge. Po gozdovih in tudi na planem so našli že mnogo zmružene divjadi.

Tolpe volkov se vedno bolj približujejo naselbinam in je bila celo občinska uprava v Otočcu prisiljena, da je za te dni organizirala v velikem obsegu lov na volkove. V vasi Prozor so volkovi izpodkopali celo zidove od hlevov, v katerih so potem

nastgali vso drobnico. Ko se stemni, si nihče več ne upa iz hiše.

Snežni zameti so nevarni tudi prometu na železnih in največjih cestah. Že od ponedeljka prihajajo v Split vlaki iz Zagreba zaradi snežnih zametov in ledu na lički progi z velikimi zamudami. Brzovlak je imel 40 minutno, potniški pa 50 minutno zamudo. Na progo je železniška direkcija poslala veliko število delavcev, da bisproti čistili sneg. Zima naskakuje tudi Dalmacijo, davi je bilo v torek v Splitu še vedno in solčno vreme. Odkar sneg, že počiva poštni avtobusni promet na progi Otočec-Senj ter Vrhovina-Plitvička jezera.

Na Dunavu je več let ni bilo tako zgodaj toliko ledu kakor letos. Po reki plavajo velike ledene plošče, ki se bodo kmalu strnile z ledom, ki se tvori ob bregovih. Po najnovejših vesteh je Dunav v Avstriji in na Madžarskem do 85 odstotkov svoje površine že pokrit z ledom. Tudi na našem področju se pokriva led do 70 odstotkov njegove površine. Zaradi tega je rečni promet že nekaj dni ustavljen razen lokalnega prometa Zemun-Beograd-Pančevo. Led se tvori v velikim količinah tudi na Dravi in Tisi, dočim ga na Savi še ni. Pri Sisku je temperatura sicer stalno 7 do 10 stopinj pod ničlo, led pa se še ne dela na Savi zaradi tega, ker je voda nenavadno visoka in silno deroga.

Pri zapekl, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolkov živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti, povzroči naravno »Franz Josefov« grenača izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefov« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefov« grenača se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izreden uspeh Vasje Pirca pri slepi simultanki

Ljubljana, 13. decembra

V torek zvečer je priredil šahovski mojster Vasja Pirc v kavarni »Zvezda« slepo simultanko. Igral je z 12 nasprotniki, ne da bi gledal na desko, im je po peturnem boju dobil sedem partij, štiri je remiziral, izgubil pa samo eno. Za slepo simultanko, kakršno smo imeli v Ljubljani prvič, je vladalo veliko zanimanje.

Pred pričetkom je predsednik LSK univ. profesor dr. Inž. Kasal predstavil mojstra. Pirc si je napravil gotov načrt. Imel je na vseh deskah bele figure in je na prvih šestih deskah otvoril s kmetom pred kraljem, na ostalih pa s kmetom pred kraljem. Napovedovalec je hodil od deske do deske, javljali njih številke in poteze nasprotnikov, mojster Pirc, ki je sedel sam ob mizi s hrbtom proti nasprotnikom, pa je javljal svoje poteze. Tempo je bil presenetljivo hiter. Vsako kolo je trajalo le 9 minut. Pirc je skoro brez premišljanja javljal svoje poteze. Igralci in gledalci, ki so upali, da bo mojster glede na dane pogoje kaj izpregledal, so se vračunali. Pirc je zapazil vsako past in našel tudi dober odgovor, da so gledalci kar strmeli, kako

že mogoče poskije na vseh dvajsetih deskah obdržati v glavi.

Prva je morala kapitulirati po dvainpolurnem boju deska št. 4. Uro nato je sledila na deski št. 3. druga zmaga mojstra, ne dolgo za tem pa je deska št. 1 slavila edino zmago večera nad Pircem. Sledili je prvi remis, ki ga je deska št. 2 ponudila in ga je Pirc sprejel. Čim manj je bilo nasprotnikov, tem hitreje so delovali mojstrov možgani. Ob 1.30 so preostali samo še trije nasprotniki: deske št. 10., 11. in 12. Zadnja deska je dosegla remis, na ostalih dveh pa je mojster zmagal v sijajni končnici. Ko je bil razglašen končni rezultat, se je med številnimi komarji, ki so med simultanko seveda pri vseh deskah sodelovali aktivno, dvignil vihar navdušenja, ki ga je Pirc vsekakor zaslužil. Edino zmago je izvojeval Klakočar, remis pa so dosegli Hren, Kumelj, Stopar in Petrič. Po končani simultanki se je mojstru zahvalili in mu čestitali predsednik LSK, češ, da je lahko ponosen na doseženi uspeh.

Večer pred simultanko je naš velemojster dr. Milan Vidmar odigral z mojstrom Pircem v kavarni »Evropi« več hitrih partij. Oba mojstra sta dobila približno po polovico partij, nekaj pa jih je bilo remis. Jutri bo Pirc ponovno nastopil. To pot ne bo igral slepe, temveč navadno simultanko. Simultanka bo zvečer v kavarni »Evropi«.

Neznani tatovi so opleni trgovino

Sv. Boltenk v Slov. gor., 13. decembra

V torek 8. t. m. so neznani tatovi vlomili v trgovino Ivana Meška pri Sv. Boltenku v Slovenskih goricah. Z dolgim železnim drogom, ki so ga ukradli pri trgovcu Jakobu Čučku, so razklenili na zunanji vrstah dve močni ključavnici, nato pa so razbili ključavnico na notranjih vratih. Ropot, ki so ga povzročili pri svojem poslu, je prebudi v hiši stanujoči ženski Krambergerjeva Marijo in Pihlerjevo Terezijo. Da prepodi vlomilce, je začela Krambergerjeva streljati pri notranjih steklenih vratih s strašnilo pišto.

Vlomilci so se strelav res prestrašili ter so pobegnili. Ko pa so videli, da ni resne nevarnosti, so se čez kake pol ure vrnili v trgovino. Obe ženski sta slišali, kako so vlomilci jemali blago iz izlozbe ter ga metali na kup na pult. Obe sta kričali nad vlomilci, naj zapustijo trgovino, vendar se neznanci za to niso zmenili, nego so svoje delo nemoteno opravljali dalje. Krambergerjeva je spet poizkusila s strašnilo pišto.

„Možje zaupanja“ pred sodniki

Beograd, 12. decembra

Letos julija je povzročila v Beogradu veliko senzacijo in tudi vznemirjenje vest, da so zaprli splošno znanega mladega beografskega odvjetnika dr. Nikolo Petroviča zaradi osumarja raznih sleparij. Senzacionalna je bila ta vest že zaradi tega, kar je bil dr. Petrovič znan kot odvjetnik, ki je imel v svojem poklicu velike uspehe ter zaradi njih tudi dobro pozicijo v najuglednejših družbah. Še bolj pa je Beograščane iznenadilo in vznemirilo to, da je bil ta odlični odvjetnik tudi poslovni tovariš bančnega ravatelj Mihajla Markovića, ki je bil malo prej razkrinkan kot zavratni roparski mojster. Z dr. Petrovičem vred so zaprli njegovega pisarniškega uradnika Žujovića in bivšega policijskega pisarja Ristića. Preiskava poslova, ki jih je vodil dr. Petrovič, je potegnila v kriminalno še dva druga odvjetnika in večerjati se je znašlo pred beograjskim sodiščem z dr. Petrovičem vred 10 obtožencev. Dr. Petrovič, njegov pisar Žujović in bivši policijski uradnik Ristić so bili privedeni pred sodišče iz preiskovalnega zapora, vsi ostali pa se branijo v svobodi.

Obtožnica proti desetorici je debela knjiga, ker podrobno opisuje razne sleparije, ki so jih obtoženci izvrševali posamezno in v skupini. Inkriminiranih je največ nekaj zamotanih zapuščenih zadev. Obtoženi odvjetniki so bogati zapuščine smatrali za svoj plen in na razne nepostavne načine so se že prilastili ali pa skušali zavarovati velike deleže. Drug drugemu so potrjavali ogromne stroškovnike ter jih vhitapljali s ponarejenimi računi vred v zapuščinske mase. Tako navaja obtožnica, da je dr. Petrovič v zapuščino nekega bogatega pika vhitapljal celo — ponarejeno kupoprodajno pogodbo njegovega posestva. Kot prvi je bil zaslišan obtoženi odvjetnik Dragoljub Joksimović, ki je bil obtožen že pred tremi leti, a oproščil zaradi pomanjkanja dokazov. Joksimović in dr. Petrovič sta se sprava nad zapuščino bogate Zofije Magazinović — Trilo.

Svoje odnose do pokojne bogate gospe je obtoženi odvjetnik Joksimović razložil takole: V njeni hiši sem bil dolga leta —

tako rekoč — človek popolnega zaupanja. Ona sama mi je poverila izvršitev svoje oporoke.

— In potem sta skozi leta razpolagali s njenim premoženjem in niste o tem nikomur polagali računa, je pripomnil predsednik sodišča.

— Res, da nisem in kar sem že bil zaradi tega enkrat pred sodiščem, ne smete pozabiti, da sem bil oproščil.

— Vi pa nikar ne pozabite, da je ta oprostitelna razsodba razveljavljena, je odvrnil predsednik.

Značilen za poslovanje ljudi popolnega zaupanja je tudi naslednji dialog:

— Prosim vas, povejte mi, kaj mislite,

Nudim svojo pomoč pri velikem pospravlilu!

V.11-33

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

lo, a ji je eden vlomilcev odgovoril s pravim samokresom. Nato so se tatovi za nekaj časa odstranili. Čez dobre pol ure so se ponovno vrnili. Svetli so si z električno svetilko ter stikali po predalih za denarjem.

Ker sta se ženski bali, da ne izropajo še njih, je Krambergerjeva ustrelila s pravim samokresom skozi okence pri vratih med vlomilce, česar so se vlomilci prestrašili in so bežali s plenom. Na begu jih je videl še solski upravitelj g. Kos, katerega je prebudi strel, ker je trgovina blizu šole. Vlomilci so bežali mimo cerkve v smeri proti Trnovski vasi. Iz trgovine so odnesli 120 m sukna za obleke in zimske suknje, 10 m pliša za ženske obleke, 120 m modrega platna za predpasnike, 300 m raznega tiska, 60 m parhenta, 6 ženskih volnenih velikih robcev, 25 moških srajc 25 svetlih naglavljenih robcev in še več drugega blaga v vrednosti okoli 20.000 Din. Orožniki so vlomilcem že na sledu in je pričakovati aretacije osumljenцев.

kdo bi se bil moral brigati za pogreb pokojne gospe Trilo, je vprašal državni tožilec.

— Nihče se ni hotel in sem to napravil sam.

— S žigavim denarjem?

— S svojimi, nekaj pa je bilo tudi njenega.

— Da, bilo je 50.000 Din.

— Gospod državni tožilec, vi morda še niste imeli priložnosti, da skrbite za pogreb kake osebe tako visokega družabnega položaja, kakor je bila ga. Trilo. Či bi imeli kdaj tako skrb in priliko, bi dobro vedeli, da je 50.000 Din za tak pogreb dosti premajhna vsota.

— Tudi jaz nisem prišel od nekega s abanake meje, je odvrnil državni tožilec.

— V hiši sam moral najeti med pogrebom kar štiri detektive, ki so pazili, da ni kdo kaj odnesel.

— Zato torej terjate od zapuščine na račun pogrebni stroškov kar — 180.000 Din.

— Nočem na to odgovoriti, ker ne gre sedaj za pregled računov.

Razpravi prisostvuje veliko število poslušalcev iz vseh slojev, ki posebno težko čakajo, da bo k razpravi priveden kot pričča tudi roparski mojster, bivši bančni ravatelj Marković, ki je imel poslovne zveze s obtoženim odvjetnikom dr. Petrovičem.

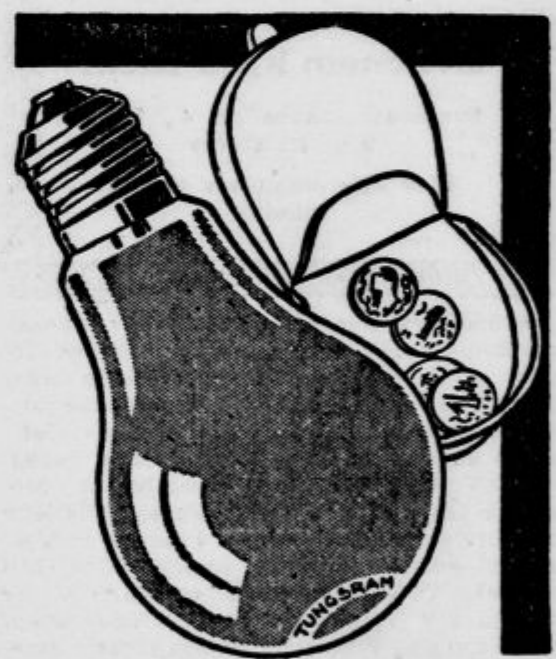
Tragična smrt rudarja

Trbovlje, 13. decembra

Davi je po nesrečnem naključju storil žalostno smrt rudar Ivan Milinarič. V gostem snežnem meteo je po rudniškem tiru vozil voziček z jamskimi svetilkami, od nasprotne strani pa je privozil rudniški vlak, ki ga nesrečni Milinarič ni pravčasno opazil. Vlak je zadel v njegov voziček, njega pa vrgel na tir ter ga povozil. Pokojni Milinarič je bil dober delavec in splošno priljubljen med tovariši. Nova smrtna žrtev težkega in nevarnega poklica je bolno odjeknila v rudarskih krogih.

Tok morate plačati,

glejte, da dobite več svetlobe. Zarnica spreminja energijo: jemlje tok kot surovo in daje svetlobo kod čisto energijo. Mala poraba toka in velik svetlobni efekt, to je ekonomska zarnica. Kupujte torej v vašem lastnem interesu ekonomično zarnico

TUNGSRAM

KULTURNI PREGLED

Mariborsko gledališko pismo

Tenorist Gjuka Truhovič, bivši režiser in igralec naše mariborske opere, ima med občinstvom še vedno veliko prijateljev. To so pokazala tudi te dni njegova gostovanja v Granichsteinovem »Orlovu«. Simpatični Rus Dorosinski, za katerim se skriva veliki knez Aleksander Aleksandrovič, je morda njegova najboljša kreacija. Opereta nam je znana iz prejšnjih sezon in je že večkrat napolnila gledališče. Letošnja uprizoritev je imela v Harastovičevi režiji malo, a nepomembno spremenjeno zasedbo. Truhovičev Dorosinski je bil igralski na višku, četudi pevsko gost ni več tisto, kar je bil nekoč. Pa to skoraj čisto nič ne moti, saj je rojen operetni igralec. K uspehu »Orlovca«, ki je vse večere polnil parter, ložo, balkon in galerijo, so doprinele še drugi dejavniki. V nemajhnih meri dirigent g. Herzog in zlasti kot Nadia Nadia-kovska naša primadona gđ. Udovičeva. Posrečena lika Walsha in Jeffersona sta ustvarila naša komika g. Daneš in g. Harastovič. Prvi zapušča naš oter in se vrača v Ljubljano, kar pomeni občutno izboljšanje, dani lani in letos ni imel prilike razviti se tako, kakor bi se mogel. Krive so bile menda naše teozne finančne razmere? Sicer pa so nastopili g. Nakret kot Harry, g. Blaž kot Fred, g. Tovornik kot impresarij gđ.

Starševa kot sobarica, g. Pavle Kovič kot tolnak, g. Gorinšek kot detektiv, g. Rasberger kot biljeter, g. Furijan kot poslovodja, gđ. Barbičeva kot izvrstna Kitty, g. Gorinškova kot kontoristinja in g. Crnobori kot sluga John.

V nedeljo 10. t. m. je proslavilo naše gledališče petnajsto obletnico smrti Ivana Cankarja z uprizoritvijo njegove drame »Kralji na Betajnovci«. Pred predstavo je govoril osetelj dr. Makso Snuderl o Cankarju, njegovi osebnosti, delu in zlasti še o »Kralju na Betajnovci« v luči starih in novih, domaćih in tujih kritik ter studij. Tako smo dobili v Mariboru ponovno predstavo te močne drame našega mojstra skoraj istodobno, kakor v Beogradu srbsko premiero. Grajači pa moram obupno praznino v parterju pri predstavi v nedeljo. Samo naša mladina je sledila klicu narodove dolžnosti in zaslužila zato javno pohvalo. Naše meščanstvo zanjimajo bolj — plehke operete. »Kralji na Betajnovci« se je igral v režiji g. Jožeta Koviča in v isti zasedbi kakor prej, zato ni mogoče povedati mnogo bistvenega. V splošnem Kovičeva režija zadovoljuje in podaja Cankarjevo umetnino v precej izčrpnih interpretacijah.

Višek uspeha je seveda Kantor g. Pavla Koviča, ki nam vedno bolj odkriva svojo mnogostranost in poglavitnost oživljenja v usodo svojih likov. Njegov Kantor je tako,

kakor si ga je zamišljal, nedvomno močan. Njegova svojitvenost je osebna igralska nota. Drugi enaki višek je Maks g. Vladimirijski. Skrbnik je pokazal tudi v tem Cankarjevem glasniku vesti svojo veliko izbilgenost in psihološko pronicavost. Dober župnik je g. Furijan, davi se mi zdi, da je pri letošnji uprizoritvi mesloma nekoliko pomislil. Bernot g. Tovornika je zunanje dober, notranje pa vsaj na nekaterih mestih premalo poglobljen. Močna je Nina gđ. Kraljeva, pa tudi Hana gđ. Zakrajškovca kaže uživati. Francka gđ. Starševa je v splošnem prav posrečena in živi svojo nepriljeno življenje. Mala uloga starega Krna je v Rasbergerjevih rokah docela zakrožena po maski in igri. Sodnik g. Groma je vsjovski, davi ne tako močan kakor smo vajeni pri Gromovih večjih stvarih. Njegova žena (gđ. Dragutinovičeva) je bolj epizodna uloga. Lužarica gđ. Savinova nas ni mogla popolnoma prepričati. Kantorjev osebni g. Harastovič je bil podan v epizodnosti. Kmetje gđ. Medven, Gorinšek, Blaž, Nakret in Crnobori nas niso zadovoljili popolnoma ne po znanjosti in po igri, in sicer zato, ker niso bili pristni, marveč teaterski, kar skoraj vedno vsi naši kmetje. Pepčka in Francija sta igrala mala brata Moharjeva.

Sedaj studira naša opereta Tjardovičeva »Malo Floramvce«, ki bo naša prva prihodnja premiera, menda še pred božičem. Zanj je že sedaj veliko zanimanja in upanja, da bo uspela prav tako, kakor je drugod. Drama pa pripravljata Turgenjeva »Natalija«.

R. Rahar.

bojišček. Roman, ki ga je prevel France Vodnik, je dobra elika socialnega in duhovnega življenja v srednjem veku, posebej pa še tragedije poljskega naroda, ki je trpel zaradi nemškega pridrivanja na vzhod ter ostal osamljen v obupnem boju zoper tatarski naval. Delo pisateljice Kossak-Szczucka, ki je izdala svojo prvi roman l. 1922, odlikujejo živo in krepko orisane tipične osebnosti iz vseh slojev srednjeveške družbe. Kakor njen vzornik Sienkiewicz, skuša tudi Kossak-Szczucka ovekovečiti v literaturi burno zgodovino Poljakov. Knjiga se dobiva tudi pri Tiskovni zadruzi.

Vojnovičeva »Smrt majke Jugovića« je za praznik jugoslovenskega zedinjenja uprizorilo z lepim uspehom Narodno gledališče v Brnu. Režija je bila v izkušnih rokah dr. Branka Gavella.

Milana Ogrizovića »Hasanaginica« v ženskem prevodu Josefa Hudca je pravkar izšla v zbirki »Opomna«. O prevodu je »Jutro« priobčilo pred tedni, ko so ga šele pripravljali za tisk, izvirne informacije sivega praškega »delavca« »Hasanaginica« je bila l. 1930. uprizorjena z lepim uspehom v praškem Narodnem divadlu z gospo Dostalovo v naslovni vlogi.

Jaroslava Kurycha wallensteinški roman »Blodnec« (slovenski prevod F. Kozaka je izdala lani Umetniška propaganda) je v nemškem prevodu Maurix Hartmann-Wagner in v Piperjevi založbi dosegel lep uspeh. Nemški prevod se imenuje: Friedland, Ein Wallenstein Roman. Dr. Walter Schmitz je v »Die Literatur« z dne 10. t. m. simpatično ocenil to mogočno delo češkega avtorja. Nem.

Dolgoletne izkušnje...

V izdelavi aparatov in nožic za britje nenadkriljiva znanja
»GILLETTE« je ustvarila največji uspeh. »GILLETTE« jamči
vsakemu porabniku za dolgotrajen in zanesljiv učinek. Nova
»GILLETTE« britnica s dolгим prerezom se prilaga vsem
»GILLETTE«-aparatom starega in novega tipa.

Samo prave »GILLETTE« britvice nosijo registriran za-
ščitni znak

u. Sreča! V ljubljanskih trgovinah s papirjem in galanterijo se je pojavila ljubka ornamentalna amuletta novost »pajek« v pajčevini, ki je tudi zelo pripravna za obesek na božično drevesce in jako poživl efekt. Ako želite srečo, vam jo napreduje poln koš za vse leto. Kupite jo!

u. Tečaj za tkanje in krpanje perzijskih preprog, ki ga priredi državni učredni zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani, se prične 18. t. m. v Beethovnovi ulici 7. Prijava sprejema državni učredni zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani, Novi trg 4-1, do 16. t. m.

u. Smučarski plesni večer SK Ilirije. Redna plesna vaja SK Ilirije so bo vršila jutri, ob 20. v belih dvoranah Uniona. Jutrišnji večer je namenjen predvsem smučarjem in smučarkam. Vodstvo plesnih vaj pričakuje, da se zberejo jutri v Unionu vsi navdušeni pristaši beloga sporta in plesa, med katerimi vlada za ta večer tak velika zanimanja, ker hočejo za vsako ceno prekositi nogometne, ki so posetili plesni večer, ki je bil prirejen v njihovem znamenju, v res lepem številu. Pri jutrišnjih plesnih vajah bo posebno lepa priika, da se pomenimo za izlete v nedeljo. Pri vseh, sodeluje izvrstni The Falcone jazz. Dvorana bo priletno torto. Torej smučarji in smučarke jutri v Union, kjer boste našli dovolj vesele družbe iz ostalih klubskih sekcij. Smuk.

u. Plesna vaja JNAD Jadrana združena s čajanko bo drevi v dvorani Trzovskega doma. Komur je do rletne zabave, naj ne zamudi te prilike. Posebna vabila se niso pošiljala. Vsi prijatelji plesa najljubšeje vabilni začetek ob 20.

u. Redna plesna vaja SO »Protopodac« ki bi se morala vršiti v soboto 16. t. m. zaradi akademije JSJU »Priporočila« odpa-
denje. Členje obiskovalce prostoma, da se iste tem številneje udeležijo. Proste vstopnice ne veljajo. — Odbor.

Iz Maribora

a. Proračun mestne občine. Finančna komisija za sestavo proračuna za prihodnje leto je končala svoje delo. O proračunskem osnutku bo še v tekočem mesecu razpravljali mestni občinski svet. Novi proračun je za 117.170 Din nižji od letošnjega in izkazuje 23.703.941 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Komisija je pri sestavi proračuna upoštevala vse, kar je v interesu mestnega gospodarstva in meščanov. Pri dohodkih je računala z dosedanjimi javnimi dajatvami, ki so ostale neizpremenjene. Opustila pa je tudi načrt uvedbe posebnega socialnega davka. Največjo postavko v izdatkih zavzema amortizacija in obrestovanje posojil, ki znaša 37 odstotkov celotnega proračuna. Izdatki za celotno občinsko upravo so ostali nespremenjeni. Zvišala pa se je postavka za socialno skrbstvo, ki je za 115.600 Din višja od letošnje. Lastno bilanco so sestavili tudi mestna podjetja, katerih izdatki in dohodki so predvideni na 22.651.000 Din.

a. Ljudska univerza. Jutri bo izredni zgodovinski večer. Eden prvih hrvaških znanstvenikov in zgodovinarjev g. dr. Manojlovič, velezaslužni predsednik zaprežske akademije znanosti, nas prvič obišče. Očrtal nam bo pač edinstveno zgodovinsko prikazen Aleksandra Velikega, s katerim je Evropa prvič zagospodovala nad Azijo. Predavanje bo pojasnjevalo nekaj skopitih slik! V torek 19. t. m. pa bo predaval g. Vladimir Levstik o slovenskem jeziku in njegovem poslanstvu.

a. Dve sodni razpravi. Včeraj dopoldne sta se vršili pred tujakšnim sodiščem dve razpravi: fantovskih pretepoz, ki so hmelj težke posledice. Prvi je stopil pred sodnike 16letni posestnikov sin Janez K. iz Slovenskih goric, ki je bil obtožen, da je v letošnjem marcu na cerkvenem pragu zabel potestnikovnega sina Franca Zmavca, ki je nekaj dni pozneje podlegel poškodbam. Obtoženec je dejanje v celoti priznal. Zaradi njegove mladosti je sodišče odredilo, naj ga oddajo v državno poboljševalnico. Drugi je bil obtožen 22letni Stefan Zver iz Renkova v Prekmurju in sicer zaradi telesne poškodbe svojega znanca Čizmašija, katerega je obstrčil. Raničenec se je moral nekaj dni zdravit v bolnišnici. Obtoženec se je zagovarjal s silobranom, česar pa nobena priča ni potrdila. Obsojen je bil na sedem mesecev zapora.

Iz Celja

a. Celjski občinski svet bo imel letošnje zadnje redno sejo v torek 19. t. m. ob 18., okoliški občinski svet pa bo imel sejo v sredo 20. t. m. ob 18. Na dnevnem redu obeh so poročila odsekov.

e. Mestno načelstvo opozarja posestnike in upravitelje hiš, da v dosegu preprečenja zmrzovanja vode v vodovodnih instalacijah zapirajo okna in hodnike, v kletih in straniščih in da zavarujejo instalacije pred mrazom. Vse poškodbe na vodomerih in na instalacijah, povzročene po mrazu, gredo v breme hišnih lastnikov. Nadalje se opozarja, da se vrši popisovanje vodomerov vsako četrtno do 25. do 3. v zadnjih mesecih.

e. Prvi smučarski izlet celjskega Sokola bo za vse oddelke v nedeljo 17. t. m. in sicer: za članstvo k Sv. Ani pri Teharju, za naraščajo na Lahovno in za deca na Pristovo. Vsi oddelki se bodo zbrali ob 12.30 pred celjskim kolodvorom. Odkoder se bodo podali pod vodstvom svojih vodnikov na izlet. Vs. pripadniki Sokola so vabilni, da se udeležijo tega propagandnega izleta, na katerem bo celjski Sokol pokazal napredek tudi v zimsko-sportni panogi. Za novince bodo na razpolago izveščani smučarji. — Sokolaki župni smučarski tečaj

na Smrekovem bo od 26. t. m. do 1. januarja pod vodstvom saveznega vodnika br. Majnika iz Preddvora. Vseh udeležencev bo 20. Odhod iz Celja v torek 26. t. m. zjutraj do Šostanja, povratek v ponedeljek 1. januarja.

e. Dve nesreči v rudniku. V rudniku v Straži pri Rogatcu je pred dnevi padel težak hlobo 60 letnemu rudarju Ivanu Lupinku na desno roko in mu občutno poškodoval prste. V torek je padel 32letni rudar Jakob Kopriva v rudniku v Libojah tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo pod kolonom in se tudi močno poškodoval po glavi. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

e. Uboji se množijo. V pčlem tednu so v celjski bolnišnici že trije moški podlegli poškodbam, ki so jim jih prizadejali napadalc. Dne 6. t. m. je umrl 63 letni dninar Jernej Zupančič iz Senovne pri Šmarju, ki ga je neki posestnik 1. t. m. s sekuro težko poškodoval po glavi in rokah, dne 10. t. m. je umrl 27letni posestnik Ivan Stovanec iz Prelog pri Konjicah, ki ga je bil v prejšnji noči neki moški zabol s koso v trebuh, v torek 12. t. m. pa je postal še 19 letni posestnikov sin Ivan Komenšek iz Kostrivnice štev ubo-

GOSPODARSTVO

Narodna banka lombardira zlato

Kakor poročila beograjsko »Vremec« upravni odbor Narodne banke s takojšnjo veljavnostjo sklenil, da bo Narodna banka računala za lombardna posojila na podlagi zastave zlata kakor tudi za posojila na varante (prenošne skladiščne nakaznice na blago v javnih skladiščih) obrestno mero 7 in pol odstotka, torej v isti višini, kakor velja sedaj za eskont in reeskont menic. Za ostala lombardna posojila proti zastavi vrednostnih papirjev velja nadalje obrestna mera 9 odstotkov. Narodna banka je odredila obrestno mero za lombardna posojila proti zastavi zlata zaradi tega, ker se je baje pojavila želja bančnih klijentov, da zastavijo zlato, kar doslej ni bilo mogoče. Čeprav je to v zakonu o Narodni banki predvideno. Ta zakon namreč pravi, da sme Narodna banka dovoljevati posojila za največ tri mesece tudi proti zastavi zlata, kovane ali v palicah, po obrestni meri, ki jo svobodno določi.

Narodna banka je a tem uvedla nov kreditni posel, namreč izdajanje kratkoročnih posojil proti zastavi zlata, ki je sposobno za monetarne vrse. Res je, da zakon o Narodni banki, ki je bil esstavljen pod drugačnimi okoliščinami, predvideva ta način kreditnega poslovanja, vprisanje pa je, če se danes dajanje lombardnih posojil proti zastavi zlata glede na devizne predpise opotuno. V mnogih državah z deviznimi omejitvami tega danes ne dovoljujejo, ker smatrajo, da je tesaviranje zlata enako tesaviranju deviz. V Zedinjenih državah so kmalu po opustitvi zlatega standarda prepovedali državljanom tesavirati zlato in le izšel na vse prebivalstvo poziv, da hranijo zlato oddajo novčanih banki odnosno državi, s pretno drakonskih kazni. Dejansko je uspelo Zedinjenim državam, da so na ta način vzele iz prometa za več sto milijonov zlatnikov in zlata v palicah, kar je znatno okrepilo zlata valute rezerve. Tudi pri nas se moramo postaviti na stališče, da ima vsaka privatna posel monetarnega zlata za valuto enak vpliv kakor tesaviranje tujih plačilnih sredstev.

Vprašanje pa je tudi, ali ni tesaviranje zlata sploh v nasprotju z našimi deviznimi predpisi. Če Narodna banka lahko uvede lombard zlata, potem ni razloga, da ne bi še uvedla dajanja lombardnih posojil proti zastavi deviz. Naš pravilnik o kreditni prometa z devizami in valutami velja tud za promet s kovanim zlatom. Pojasnila, ki jih je finančni minister izdal na podlagi čl. 21. deviznega pravilnika dne 31. decembra leta 1931. pravijo v 18. točki, da se trgovanje s kovanim zlatim denarjem smatra za trgovanje z valutami in da se mora v trgovini s kovanim zlatim denarjem postopeti kakor z vsako drugo valuto (zakaj se ta določba omejuje samo na kovani zlati denar in na tudi na zlato v palicah, ni jasno). Nadalje je treba opozoriti na določbo člena 19. a deviznega pravilnika, ki pravi, da se kaznuje z denarno kaznijo tudi vsako dejanje, ki bi neposredno ali posredno škodljivo vplivalo na vrednost denarja. Da je tu razumeti tudi vsako tesaviranje deviz in zlata, je jasno, kajti s tesaviranjem deviz in zlata se občutno slabši pozicija Narodne banke in njena zlata in devizna podlaga. Ta moment velja v podvojeni meri v današnjih časih, ko ima Narodna banka glede na kritične predpise tako malo možnosti za oddajo deviz.

Očitno je tudi v naši državi v privatni posesti precej zlata. To zlato prav nič ne koristi naši valutni situaciji, lahko pa bi precej olajšalo stanje Narodne banke, če bi prišlo v njeno posest. Mislimo, da bi bilo bolje, če bi Narodna banka to zlato odkupila, čer veda po primarni ceni odnosno s primerno premijo, kakor pa da ga lombardira, zakaj lombardirano zlato se ne more vseliti v podlago kot kritje bankovcev, kakor zlato, ki ga Narodna banka odkupi. Zato smo mnenja, da je v nasprotju z interesi naše valute, če Narodna banka z možnostjo lombardiranja zlata podpira ali celo omogoča tesaviranje zlata ne glede na to, da se nam želi uvedba lombardnih posojil proti zastavi zlata v nasprotju z določbami in z intencijami našega deviznega pravilnika. Pri tem pa ne gre samo za tesaviranje zlata, temveč tudi za zlato, ki se pri nas pridobiva v nekaterih rudnikih Južne Srbije. To novo producirano zlato se ne more izvažati in bi se moralo kakor v drugih državah v celoti prodati na rodni banki, brez vsake možnosti lombardiranja, ki je omogoča spekulacijo na oslabeitev dinarja odnosno na poznejše povišanje odkupne cene za zlato pri Narodni banki. Zato smo mnenja, da bi bilo bolje in bolj v interesu naše valute, če Narodna banka ne bi uvedla lombardiranja zlata, ker tako lombardiranje zlata v večjem obsegu lahko povzroči po-

ja. Kamenka je a. t. m. neki moški zabol s nožem v prsi in mu ranil pljuča. Ranjenca so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je po enem tednu trpljenja v torek izdihnil.

e. 4000 Din je izgubil v torek med 16. in 17. neki trgovski sluga ne poti od trgovine Kramar in Mislej do železniškega tovornega skladišča.

e. Čistite in posipajte hodnike! Hišne posestnike in upravitelje opozarjamo, da morajo skrbeti za redno čiščenje zasedenih in posipanje zamrzlih hodnikov pred postopji, ker so sicer odgovorni za vse posledice.

e. Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni vefilim »Nibelungie« (»Siegfriedova smrt«) in dve zvočni predigri.

Iz življenja na dežel

Iz Trbovelj

t. Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja. S sodelovanjem vseh narodnih društev proslavi Sokol rojstni dan Nj. Vel. kralja po naslednjem sporodu: V soboto 16. t. m. ob 15. bo v Sokolskem domu slavnostna akademija za sokolsko mladino. Razdeljene bodo diplome mladinskim tekmovateljem, ki so si priborili pri mladinskem tekmovanju največ točk. Istega dne ob 18. bo baklada sokolsko godbo na čelu Zbirališče pred rudniško restavracijo. V nedeljo 17. t. m. bo svečana služba božja ob 9. v farni cerkvi, zvečer pa v Sokolskem domu akademija za odrasle. V soboto zvečer 16. t. m. prirede rezervni oficirji v gornjih prostori rudniške restavracije običajno zabavo.

*

SREDISČE. Predavanje o slosih (Jamah za kisanje krme) bo imel sreski kmetijski referent g. Zorčič v soboto 16. m. ob 19 v šoli. Kmetovalci, pridite!

bo krčenja ostalih posojil, in sicer zaradi kritičnih predpisov, kajti pri izdajanju takih lombardnih posojil se praktično sicer izdajajo bankovci na podlagi zlata, vendar se pa to zlato ne more šteti v kritje.

Glede lombardiranja bankovcev bi bilo treba še omeniti naslednje določbe zakona. Narodna banka sme dovoljevati največ trimesečna posojila proti zastavi varantov, ki jih izdajajo javna skladišča kraljevine Jugoslavije in ki se glase na dinarje, če imajo dva zanesljiva podnosa in so plačljivi v državi najkasneje v treh mesecih. Upravni odbor banke določi skladišča, katerih varante sme banka sprejemati v zastavo, kakor tudi vrsto blaga, za katero se smejo izdajati varanti sprejemati. Nobeno posojilo ne sme presegati 60 odstotkov vrednosti blaga ob časi, ko se posojilo dovoli. Upravni odbor odredi še odstotek za vsako vrsto blaga. Minimalna obrestna mera za posojilo na varante je obrestna mera za eskont menic.

Kakor je razvidno iz beograjskih vesti, Narodna banka očitno še ni prišla do definitivnega zaključka glede obsepnega znižanja diskontne obrestne mere, kakor tudi lombardne obrestne mere, ki znašata za enkrat še neizpremenjeno 7,5 odnosno 9 odstotno. Kakor smo že svoi čas poročali, le kraljevska vlada v poznanosti z Narodno banko, da se ta obrestna mera zniža v zvezi z zadnjimi ukrepi za ureditev amekih dolocev in denarnih zavodov. Obrestna mera za eskont in reeskont menic naj se kakor znano zniža na 6 in pol do 7 odstotka.

Gospodarske vesti

= Novitane Narodne banke, ki se razmajo iz prometa. Finančni minister je v sporazumu z Narodno banko odredil, da se rok za zamenjavo starih srbskih novčanic po 50 Din (z datumom 5. januar 1914), po 20 Din (datum 5. januar 1905) in po 10 Din (datum 2. januar 1893) podaljša nepreklicno le še do 31. decembra t. l. Poziv za zamenjavo teh novčanic, ki so gotovo le še redni v prometu, je bil izdan že leta 1928. Nadatje opozarjamo, da je treba do 25. maja prihodnjega leta zamenjati novčance po 100 Din odnosno 4000 kron, izdale finančnega ministrstva s podpisom finančnega ministra dr. Ninkića. Rok za zamenjavo novčanic po 5 in 10 Din, ki so bile odvzete iz prometa e priklji izdale kovanih srebrnih novcev, poteka 18. julija 1935, odnosno 4. maja 1936. Ista dan zastarajo tudi prve novčance po 1000 Din, ki jih je izdala naša Narodna banka, ki nosijo datum 30. novembra 1920 in na katere je bila zaradi falsifikatov l. 1931. natičena še posebna razveljaba.

= Zakon o pokoninskem zavarovanju nameščencev. »Službene Novine« od 12. t. m. objavljajo prečiščeno izdajo zakona o pokoninskem zavarovanju nameščencev od 16. decembra 1906. drž. zak. št. 1 iz leta 1907. e spremembami in izpopolnitvami so uredili od 25. junija 1914, po uredbi od 23. avgusta 1914 in po zakonu od 12. maja 1922, s katerim je bila zakonjena uredba od 27. junija 1921. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je prečiščeno izdalo tega zakona izdal na podlagi pooblastitve § 67. finančnega zakona za l. 1933/34.

Borze

13. decembra.

Na ljubljanski borzi se je deviza Newyork dalje močnejše okrepila, tako da je danes notirala za en dolar (srednji tečaj s premijo vred) okroglo 47.48 Din. Tudi London se je okrepil. Prav tako Amsterdam in Berlin. Malo slabši so Pariz, Praga in Trst. Bruselj in Curih neizpremenjena. Avstrijski šilingi so se zaključevali v zasebnem kliringu: v Ljubljani po 9.15 (neizpremenjeno), v Zagrebu po 9.0850 in v Beogradu po 9.10. Grški boni so se trgvali v Beogradu po 36 in 35.50, a v Zagrebu so notirali 36.50 blago.

Na zagreškem efektnem tržišču je bila Vojna škoda dalje švrsta. Zaključevala se je za kaso po 274, za december po 294 in za februar po 291. Nadaljnji zaključki so bili: v 7% investicijskem po 36, v 4% agrarnem po 30, v 7% B'airu po 38 in 42, v 3% B'airu po 46 in v 6% begluskih po 41 in 41.50.

Devise

Ljubljana. Amsterdam 2803.74 — 2815.10, Berlin 1364.58 — 1375.38. Bruselj 795.79 — 799.73. Curih 1108.35 — 1113.25, London 187.47 — 189.07. Newyork 3880.49 — 3708.75. Pariz 224.24 — 225.26. Praga 170.06 — 170.92. Trst 300.46 — 302.86 (premijs 23.50). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15.

Curih. Pariz 20.2325, London 16.96. Newyork 386.50, Bruselj 71.8250, Milan 27.15,

Zastory!
To je ta...

brezplačna luksuzna škatljica za Pyramidon tablete, ki je urejena za 5 pristnih Pyramidon-tablet z Bayer-jevim križem. Iz odlične snovi, okusno pobarvana, bode okras vsake torbice. Ko kupite znan omoč Pyramidon-a po 20 tablet je prejmete (brez dodatka na ceno) kot darilo. Pyramidon: svetovnoznana tableta proti vsem bolečinam in posebno proti težkočam pri menstruaciji.

Pyramidon
TABLETE

V. z. »JUGEFA« L. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S. Br. 19331 od 4. XI. 1933.

Madrid 42.20, Amsterdam 207.7750, Berlin 123.8250, Dunaj 72.65 (57.875), Praga 15.34
Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.08, London 29.88, Milan 47.70, Newyork 537.65, Pariz 35.55, Praga 25.74, Curih 175.71, 100 S v zlatu 125 S pan.

Ljubljana. Vojna škoda 292 den., 7% investicijsko 35 den., 8% Blair 42 den., 7% B'air 38 den., 7% posojilo Drž. hipotekarne banke 56 den., 4% agrarne 31 den., 6% begluskje 42 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda za kaso 293—294, za december 293 do 294, za december 293—293.50, za februar 289.50—291, 7% investicijsko 54—56, 4% agrarne 30—31, 7% B'air 38—40, 8% Blair 42—45, 7% posojilo DHB 56—57, 6% begluskje 40—41; bančne vrednote: PAB 243 do 247; industrijske vrednote: Šečerana Osijek 100—120, Impex 50 denar.

Beograd. Vojna škoda promptna 293.75 zaključek, za december 293.50 in 293 zaključek, 7% investicijsko 58 in 57.50 zaključek, 4% agrarne 30.75 zaključek, 6% begluskje 42.75 in 42.50 zaključek, 7% Blair 37.25—39.50, 7% posojilo DHB 57 zaključek, Narodna 3890 zaključek, PAB 247 blago.

Dunaj. Državne železnice 16.25, Trbovlska 13.62, Alpine-Montan. 9.49.

Blagovna tržišča

2170

+ Ljubljanska borza (13. t. m.) Tendence nespremenjena — Nudijo se (vse za slovensko posloje, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška, 79-80 kg po 147.50 do 150; sreneska in baranjska, 75-79 kilogramov po 145 do 147.50; koruza (po navadni tarifi): promptna po 130 — 132.50; nova sušena po 120 — 122.50; nova sušena za december po 122.50 — 125; za januar 127.50 — 130; moka: baška »0« po 255 do 260, banatska »0« po 265 — 270.

+ Novosadsko blagovna borza (13. decembra). Tendence mirna. Promet srednji. Pšenica: baška, okolica Dovi Sad 96 — 98; baška, okolica Sombor in sremska 96 — 97; »endjebaška« in slavonska 97 — 99; gornjebaška 98 — 100; baška potiska 99—101; gornjebanatska 94 — 96; južnabanatska 93 — 95, Oves: baški, sremski in slavonski 51 — 55. Ječmen: baški in sremski 64/65 kg 63 — 65. Koruza: baška in sremska sušena 65 — 67; baška in sremska nova, december-januar 52 — 55; banatska 71—73; banatska sušena 61—63. Moka: baška in banatska »0« in »0« 180 — 200; »2« 160 do 180; »3« 140 — 160; »6« 105 — 115; »7« 77.50 — 87.50; »8« 65 — 70; sremska in slavonska »0« in »0« 175 — 195; »2« 1455 — 175; »3« 135 — 155; »6« 102.50 do 112.50; »7« 75 — 85; »8« 65 — 70. Otrobi: baški in sremski, v čistih vrečah 50—54. Fižol in krompir ne notirata.

Sokol

Mladinska akademija Sokola Ljubljana — Šiška. Sokolsko društvo Ljubljana — Šiška priredi jutri ob 20. v Sokolskem domu mladinsko akademijo z izbranim sporedom. Spored akademije izvaja izključno deca in naraščaji, ki nastopi z raznimi recitacijami, petjem, resnimi in šaljivimi prizori, živimi slikami itd. Cene sedežem za to prireditve so nizke. Vse prijatelje naše mladine vabimo na to lepo prireditve. V soboto 16. t. m. to je na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja, pa se bo vršila po šiških ulicah baklada. Pri bakladi sodelujeta dve godbi, vse nacionalna društva v Šiški in šolska mladina. Ohod po časi: ob 19. Zbirališče pred Sokolskim domom.

»Kni Moste priredi v petek 15. t. m. ob 20. predavanje v kinematografski dvorani. Predaval bo župni načelnik br. Vrhovec o koristi in potrebi sokolske telovadbe. Po predavanju kulturni filmi. Vstop prost.

Sokol v Brežicah proslavi rojstni dan Nj. Vel. kralja dne 16. t. m. ob 20 v veliki dvorani Narodnega doma s koncertom, ki ga priredita orkester in moški pevski zbor. Vabljeni!

Sport

Službeno iz LNP. Drevi ob 20. seja k. o. v prostorih LNP. Gg. odborniki si-gurno. Na sejo se vabijo tudi gg. Drufovka, Sancen Savo in Buljevič Dinko.

Smučarski klub Ljubljana Danes ob 17. pripe na letošnji trener češkoslovaški internacionalac g. Leoš Štehlík. Člani se pozivajo, da se sprejema udeležijo v čim večjem številu. Zbirališče ob 16.45 na glavnem kolodvoru. Odhod l. skupine na trening je v soboto ob 12. Redni trening pričae v nedeljo. Članstvo opozarjamo, da ima ugodnosti v domu le proti letošnji legitimaciji.

Ljubljanski sportni klub sporoča svojim članom smučarjem, da bo prvi sestanek v svrhu dogovora nedeljskih smučarskih izletov v petek ob 18.30 v kavarni Emona. TK Skala, podružnica na Jesenicah sporoča, da se bo 17. t. m. vršila na Rožici medklubska tekma v likih (slalom), ako bi se snežne razmere tako izpremenile, da se razpisana tekma z Rožice zaradi neprimerne sneže ne bi mogla vršiti.

SK Ilirija (Težkoatletska sekcija). Današnje treninja v šoli na Grabnu se morajo udeležiti: Stare, Gorjanc, Tičar, Dole, Kokali, Kastelic, Ovin l., Vodonijska Strebar, Kunover, Romanjuk, Smitek, Hineček, Felčar, Gircel, Presentnik, Berlic l. in II., Podboršek, Legiša, Rejoković, Turk, Jenko l., II., Klodčič, Vetrlik, Murin, Zadnikar, Abulnar, Sever, Filipič, Jerina, Mihič, Kolar, Borovnik, Grnovšek, Majcen, Velkavrh, Rožina, Kos, Krusič, Kovačič, Počkal, Tone: isto tako, vsi na novo prijavljeni atleti. Treninje se odločajo v vsak ponedeljek in četrtek ob 18.30 dalje.

ZSK Hermes (Tableten sekcija) ima danes ob 18. sejo pri načelniku Člani, ki še niso za mesec december plačali članarine, naj to tekoč store pri načelniku. Nadalje se ozorjajo člani, da morajo žoge za treninje dvigniti pri načelniku. G. Drovenčak prosimo, naj vrne opremo.

TSK Slovan. Drevi ob 19.30 pri Sokolu članski sestanek za določitev postavbe mostva za nedeljsko pokalno tekmo. Po sestanku ob 20.30 seja upravnega odbora, katere naj se odborniki udeležijo polnoštevino.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA

Začetak ob 20.

Četrtek, 14.: Zaprlo.

Petek, 15.: Ob 15. uri Hamlet. Dijaška pred-

OPERA.

Začetak ob 20.

Četrtek, 14.: Traviata. Četrtek.

Petek, 15.: Zaprlo.

Sobota, 16.: Štoli, stoji Ljubljana. Izven.

Znižane cene.

Mariborsko gledališče

Začetak ob 20.

Sreda, 13.: Zaprlo.

Četrtek, 14.: Ob 20. uri Studenije smo. G.

Znižane cene.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlažnost, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost, 1. 10. 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

13. decembra
Ljubljana 7, 761.7, — 9.2, 86, ENE2, 10, 0.9, snež: Ljubljana 13, 758.3, — 9.2, 98, NE3, 10, ni merjeno, snež: Maribor 7, 762.9, — 11.0, 90, E2, 10, —; Zagreb 7, 761

Iz življenja in sveta

Zmotna teorija o sanjah

Kritika Freudovega sistema

Nobena znanstvena teorija moderne dobe ni imela toliko navdušenih privrženecv in strastnih nasprotnikov kakor psihanalitična teorija dunajskega profesorja Sigmunda Freuda. K njenim nasprotnikom, vsaj v nekaterih osnovnih točkah, se priznava zdravnik in filozof dr. Henrik Egyedi v svoji neobsejni, toda temeljiti knjigi »Zmote psihoanalize«. Egyedi navaja v njej svoje pomisleke z objektivno hladnostjo, kakršna je redka v delih, ki obravnavajo ta predmet. Njegov zaključek pa je, da je Freudova teorija zmoten nauk z genialnim jedrom.

Najbolj zmotno je Freudovo delo v stvari, ki je najbolj popularna, namreč v razlagi sanj, ki jo podaja veliki učenjak. Freud, kakor znano, uči, da imajo sanje večinoma simboličen pomen in zakrivajo dejstva, ki so te sanje baš povzročila. Večina sanj predstavlja po Freudu v podzavestju izrinjene misli, ki se med spanjem sproste. Vešč psihoanalitik more po vsebini sanj — tako pravita Freud in njegova šola — brez nadaljnje uganiti te, običajno človeku samemu nejasne in zakrite želje ter misli. Egyedi pravi k temu, da sanje pač niso tako brez pomena, kakor je mislila stroga znanost pred Freudom, tudi pri njihovem nastajanju vpliva toliko okoliščin, kakor zmanj in notranji dražljaji, trdnost spanja, razlike v spominu itd., da je zamotano klobčič, ki nastane iz tega, komaj mogoče odgonetiti.

Sanje, pravi Egyedi, so »enačbe s petimi neznankami«, ki jih ne reši noben mate-

matik. Freud si je hotel to zapleteno stvar olajšati s simbolno razlago sanjskih podob. N. pr.: človek sanja prečesto o svojem rojstvu, in sicer tako, da simbolizira rojstvo kakšen doživljaj z vodo. V sanjah pade človek v vodo ali pride iz vode. Voda je pri tem spomin na dobo pred rojstvom, ko je človek kot embrio ležal v materni embrionalni vodi. Pri tem sodeluje tudi bajka, ki jo tvežajo otrokom, da prinašajo male otroke štorkele iz vode. A zakaj naj bi bila baš voda simbol rojstva? vprašuje Egyedi. Tisto bajko bi simboliziralo isto tako to, če bi človek sanjal o kakšni le-teči ptici (štorčki), o letanju samem na sebi in podobno. Drug primer: Če si za večerjo pojedel kaj slanega, te prime ponoči žeja. Človek sanja po Freudu potem o tem, da pije. S tem, da tako sanja, si prihrani tudi vstajanje, torej so takšne sanje obnem udobnostne sanje. Egyedi pa pravi, da je najmanj isto tolikšno število ljudi, ki na slane jedi ne reagirajo s takšno žejliveno sanjo, temveč n. pr. s sanjo, ki jih vede skozi žgočo puščavo, v kateri trpijo zaradi žeje hude muke.

Pač pa priznava kritik Freudu, da je s svojim naukom o nevrozah ustvaril nekaj genialnega in neminljivega, da je tudi tu pretraval pomen seksualnosti v oblikovanju duševnega življenja. Ostane pa temeljni nauk, ki pomeni eno največjih odkritij v področju duševnosti in ki pravi, da je mogoče predstave, ki so za kakšno osebnost neljube, sicer odtrgati, da pa ostanejo njim ustrezajoči afekti in vplivajo nevidno na telo in dušo.

Iz „tretjega carstva“

Dr. Wirth v Parizu

Bivši nemški kancelar dr. Wirth je pobegnil v Pariz in se je nastanil v nekem hotelu blizu Place Etoile. Pariškim novinarjem je izjavil, da je storil ta korak iz strahu pred koncentracijskim taboriščem.

Vsak dan tisoč aretacij

»Daily Herald« poroča, da namerava izdati nemška vlada za božične praznike nekakšno amnestijo, ki bo prinesla svobodo 5000 oseb, ki se zdaj nahajajo v koncentracijskih taboriščih. Namen pomilostitve pa je vse prej nego ljudomil. V Berlinu imajo namreč že zopet polne proskripcijske liste političnih nasprotnikov in taborišča se bodo izpraznila samo mimogrede, da se bodo kmalu nato zopet napolnila z novimi jetniki. Aretacije v Nemčiji so tako pogoste, da prime režimska policija dnevno po 1000 novih oseb.

Arijski paragraf in Gotha

Pravkar je izšel znani almanah »Gotha« za l. 1934. Med drugim vsebuje zanimivo ugotovitev, da je nemška vlada že začela preiskovati čisto arijsko poreklo nemških plemenitaskih rodbin. Kdor hoče še v bodoče obdržati pridevek plemenitosti v svojem priimku, mora dokazati svoje čisto arijsko poreklo za 32 kolen nazaj.

Masaryk je optimist

Poljski novinar Wrszow objavlja v karkovskem listu »Kurjer Codzienny« zanimiv razgovor s čsl. prezidentom Masarykom. Na vprašanje, kako sodi o bodoči vojni, je Masaryk odvrnil, da ne vidi nikjer bodoče vojne, kajti svet nima za vojskovanje denarja. Može, ki so bili v vojni, so njeni nasprotniki, si je ne želijo in je tudi ne bodo nikdar hoteli.

Masaryk optimistično pravi, da ne more postati manjšinsko vprašanje vzrok vojne, kajti nova vojna bi se povečala zlo zadnje vojne: storila bi, da bi število narodnih manjšin še naraslo.

Na vprašanje, če je ogrožena demokracija, je Masaryk odvrnil, da so besede o tem prazne marnje. V gotovih trenutkih pa potrebuje tudi demokracija, kakor vse ustavne oblike, diktaturo, da se lahko obrani sovražnikom. Demokracija je v krizi, toda katera stvar ni danes v krizi? Kljub temu Masaryk zaupa v bodočnost in živi v trdni veri, da se bo človeštvo izmotalo iz sedanjega položaja.

Govoreča ura

Pariški observatorij je uvel novelost, ki jo bodo gotovo posnemali po vsem svetu. Če hoče telefonski naročnik zvedeti ob poljubnem času, koliko je ura, plača posebno pristojbino in dobi potem zaželen odgovor, kadar hoče. Napoved časa govoreče ure je zelo natančna, ker imenuje tudi sekunde. Pri polnih minutah je slišati tudi trilkatno znamenje z zvoncec za 58., 59. in 60. sekundo.

Konstrukcija govoreče ure je zelo zanimiva. Na velikem bobnu se vrti zvočni film, na katerem so zaznamovane ure, minute in sekunde. Trile svetlobni žark tipuje te tri časovne kategorije in se preko fotoelektrične stanice spreminjajo v zvok. Boben se vrti skladno oziroma s pomočjo astronomske ure.

Bakterije proti jetiki

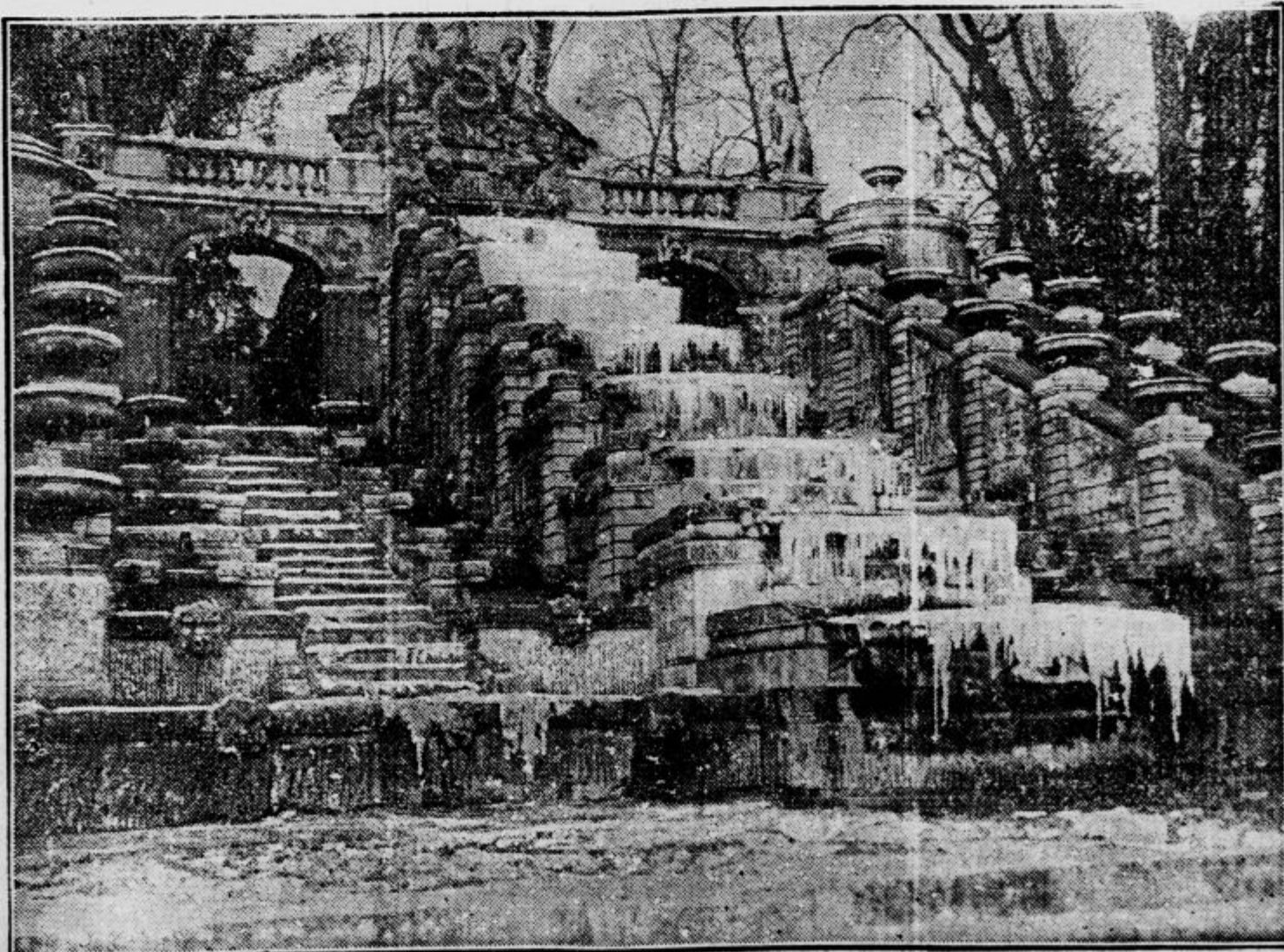
Ameriški raziskovalec tuberkuloze prof. dr. Stefan J. Maher je imel pred kratkim senzacionalno predavanje pred 1800 specialisti za jetiko. Povedal je, da se mu je posrečilo vzgajati bakterije, ki uničujejo bacile jetike. Njegova metoda je baje v stanju popolnoma izbiti jetiko med ljudmi in živalmi.

Izboren smuk

zahteva izvrstne smuške drese, huda zima pa tople suknje. Vse to dobite najceneje pri

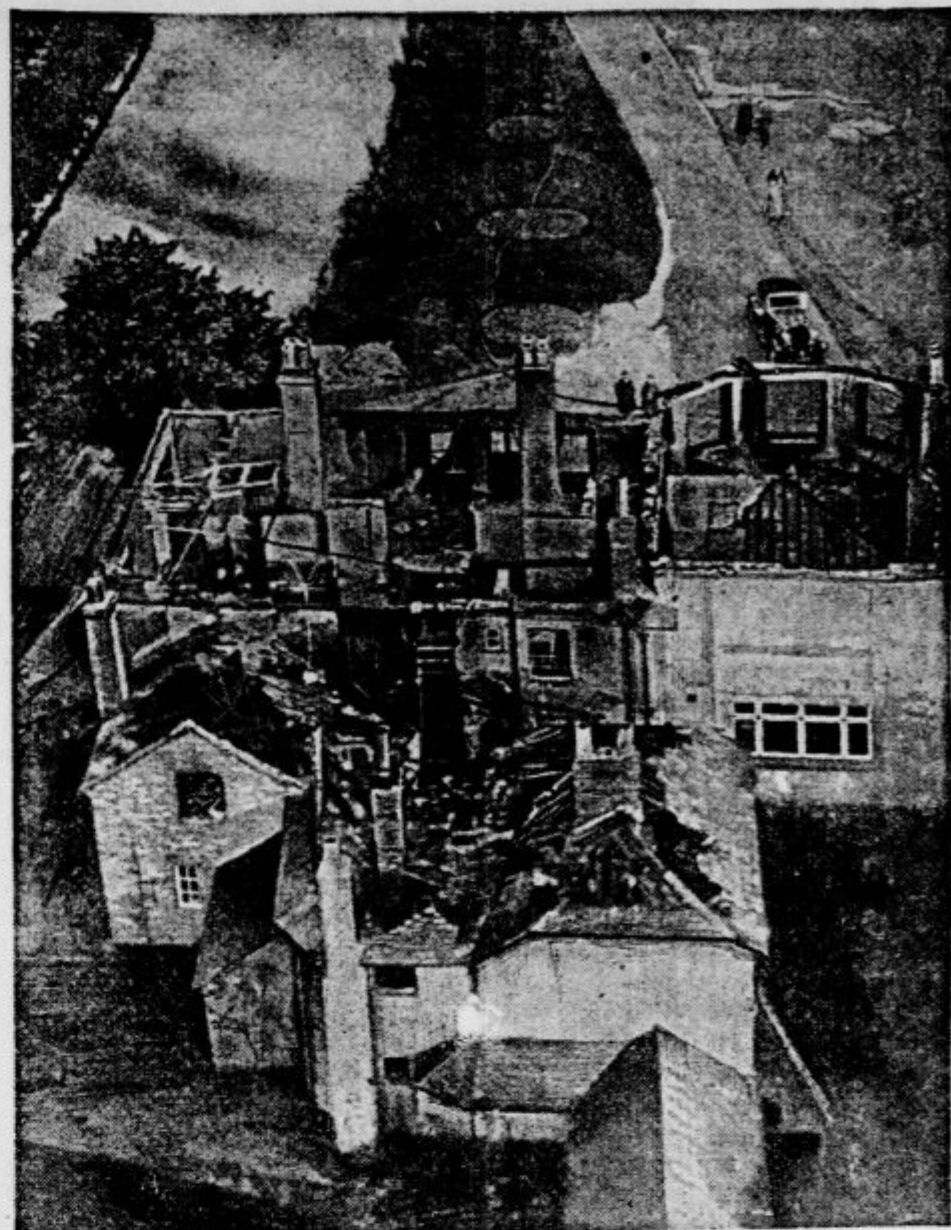
Drago Schwab, Aleksandrova c.

Čarovnik Mraz

Je okrasil s fantastičnimi stalak tili vodomet v parku Saint Cloud

Požarna katastrofa v milijonarjevi hiši

V noči od prošle sobote na nedeljo sta zgorela v hiši ameriškega milijonarja Mea Cosmicka v Hampshireu francoski vojvoda de Tremoille, zadnji svojega rodu, in letalec kapitan Rodney, ki se je skušal rešiti s skokom skozi okno. Ogenj je močno poškodoval Cormickovo hišo, ki je hranila dragocene zgodovinske predmete. Gmotna škoda požarne katastrofe je neprecenljiva

Kapitan James Rodney

Božič na Robinsonovem otoku

Prebivalci otoka Juan Fernandez, kjer je neke let živel Aleksander Selkirk, ki ga je pozneje opisal Defoe v svojem romanu »Robinson Crusoe«, pričakujejo, kakor vsako leto, tudi letos z nestrpnostjo božičnih praznikov. Tedaj namreč obišče otok več sto potnikov, ki si ogledajo do najmanjše podrobnosti jamo, v kateri je svojčas živel Robinson. Turisti puste ob tej priliki toliko denarja na otoku, da žive otočani lahko celo leto od njega. To je mogoče seveda samo, zategadelj, ker živi na otoku samo 67 ljudi. Lani je bil obisk otoka pičel, in to se je otočanom poznalo celo leto. Letos se nadejajo prebivalci boljšega obiska in v Angliji so jim napravili glede na to primerno reklamo.

Glad na Cipru

Ker je vladala zadnji dve leti na otoku Cipru huda suša, se je tam sedaj pojavil še hujši glad. Ljudje jedo travo in korenine, da ne umrejo od lakote. Rop in tatvina sta se pomnožila na nečuten način. Skoraj vsako noč se po cestah vršijo obo-rožen napadi na motorna vozila in pešce. Angleška, ki vlada otoku, za sedaj ni storila drugega razen tega, da je na otok odposlala številne čete vojaštva, da preprečijo rope.

Vojvoda Tremoillski

67 let v ječi

Iz New Yorka poročajo: Pred 67 leti so zaprli v Parchmanu (Mississippi) mladega moškega, ki je bil zaradi nekega umora obsojen na dosmrtno ječo. Mož je pred kratkim ucahal svoj 99. rojstni dan in z ozirom na to dejstvo ga je guverner pomilostil ter mu velel odpreti vrata jetnišnice. Toda stavec se je na vso moč branil s'opiti v svobodo. Izjavil je, da se je ječe tako navadil, da ga prav nič več ne miče ostaviti poslopja verig. Ker so jetniku pomrli vsi sorodniki, je ravnateljstvo jetnišnice sklenilo obdržati moža v svoji oskrbi do njegove smrti.

Pat odhaja na pot

Danski komik Pat, o katerem so listi poročali, da je moral oditi na lečenje v umobolnico, je zdrav in se pripravlja na pot po evropskih deželah. Pravi, da mu je reklama z umobolnico silno služila in da se hoče na svojem sedanjem potovanju zahvaliti vsem tistim, ki so se kakorkoli zanimali za njegovo usodo.

ANEKDOTA

Jenny Grossova, znana salonska dama, razvpita tudi kot velika bonvivanka, je nekoč izrazila misel, da bo začela pisati svoje spomine. »Za božjo voljo,« ji je tedaj segel v besedo neki oboževalec, »men-da ne boš naštevala vseh ljubavnih pustolovščin svojega življenja?« Grossova mu je odvrnila: »Ne boj se, ljubček, pokazala bom ljudem le svoje poprsje, vse drugo bom ohranila zase.«

VSAK DAN ENA

Zvedavi vratar

Princ in manekinka

Z Dunaja poročajo, da se pripravlja tam interesantna civilna poroka. Princ Otto Windischgrätz, ki je bil poročen z nadvojvodinjo Elizabeto, hčerjo cesarjeviča Rudolfa, in je že več let ločen od svoje žene, odstranjuje zapreke za novo poroko z mlado vdovo sladkornega industrijca Boba Mautnerja.

Zeninu je zdaj 61 let, ki pa ga niti najmanj ne zadržujejo, da ne bi tvegal te nenavadne zveze. Nevesta ne več mladega princa je bila namreč še pred leti zaposlena kot manekinka pri eni največjih dunajskih trgov in je kot taka obiskovala največje družabne prireditve, kjer je razkazovala modele svoje firme. Tako se je zbral okrog nje kolobar občudovalcev in posledica teh znanj je bila poroka z Mautnerjem. Ta zveza se ni lahko posrečila. Mautnerjeva mati ji je tako nasprotovala, da je morala nevesta najprej skleniti navidezni zakon z nekim Rusom. Šele po smrti Mautnerjeve matere jo je vzel industrijec za ženo. Po smrti Mautnerja, ki je bil velik sportnik, se je seznanila s sportnikom princem Windischgrätzom, ki jo skuša kljub silnemu odporu sorodstva poprine-siti.

Posledice hudega mraza

Blizu Czegleda na Madžarskem je te dni na neki kmetiji izbruhnil ogenj. Gasilci, ki so jih pozvali na pomoč, so prišli takoj na gorišče, toda niso opravili nič, ker je zamrznila voda v vodnjaku in niso imeli s čim gasiti.

Na neki svatbi v Nagy Körösu se je primerilo še nekaj nenavadnejšega. Gospodar hiše, kjer so svatve sedeli za mizo, je pripravil za svatovanje sod vina. Ko so odprli pipo, da bi ga natočili v steklenice, ni prišla iz sode niti kapljica. Svatje so morali razbiti zmrznjeno vino v sodu s sekirami in ga otajati pri ognju.

Pristanek letala pri angleškem dvoru

Samo za las je manjkalo, pa bi bil te dni neki angleški vojaški letalec z aeroplanom treščil v buckinghamsko palačo. Letalo je imelo defekt, ki je prisilil letalca k zasil-nom pristanku. Ker pa je ležala nad Londonom gosta megla, se ni mogel orientirati in se je spustil na zemljo blizu dvora, kjer se je prav tisti čas izmenjavala straža. Ker je ob tej uri vedno zbrana pred palačo množica ljudstva, je povzročil ta dogodek razumljivo senzacijo. Ljudje so bili razburjeni tudi zategadelj, ker bi se bil aeroplan kmalu zaletel v spomenik kraljice Viktorije, ki stoji pred dvorom. Slednjič se je pilotu le posrečilo, da je toliko ob-vladel položaj, da se je spustil na tla v Hyde-parku.

Deževje v Afriki

Medtem ko imamo pri nas volčji mraz ter kaže toplomer v Franciji in Španiji povprečno 10 stopinj pod ničlo, poročajo iz Afrike o neobičajnih nalivih. Iz Maroka in Alžira prihajajo vesti o poplavih, kakršnih ne pomnijo najstarejši ondtni ljudje.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ...

da je te dni na Dunaju umrla zadnja nečakinja Heinricha Heineja, Regina Klei-nova;

da so v Murmanskem pred kratkim otvori-li zvočni kino, prvi kino za polarnim kro-gom ter mu dali ime »Severni sij«;

da je Temza nad Londonom izza leta 1895. letos prvič zamrznila;

da so pokopali nemškega pesnika Stefa-na Georgea, ki ga sedanji režim prišteva k svojim idejnim predhodnikom, v Minu-siu v Švici, kakor je pokojnik sam določil v svoji oporoki;

da je dosegla italijanska podmornica »Ja-lea« v Šperiji potapljaški rekord s tem, da se je potopila 83 m pod vodo;

da imajo v Ameriki že 25 žrtev zimske-ga mraza;

da so ustrelili v loviščih kneza Ratibora na Nižnjem Avstrijskem v dveh dneh 1600 fazanov;

da se je končala prva polovica šahovsko-ga turnirja med Flohrom in Botvnikom v Moskvi z 2 : 0 za Flohra, ki je dobil dve partiji, štiri pa remiziral in da se bo vršila druga polovica dvoboja v Leningradu.

Čisto glasbo

lepoto in prijeten glas
želite od svojega radio
aparata. Že pri nakupo-
vanju morate se pobrigati
za to. Zahtevajte, da bo
radio aparat opremljen z
najnovjšimi Tungsram
barijevimi cevmi

TUNGSRAM

Moč in zdravje

tudi, ako ju imate — potrebujeta ne-
ge. Popolen in enak razvoj mišicev-
ja, utrjenost organizma, jačanje —
to so blagodejni učinki, ki jih more-
mo zanesljivo pričakovati od uporabe
pravega

DIANA
francoskega vinskega
žganja
DOBIVA SE POVSOD

Kadar solnce
ne greje —
grejejo naši
suknjeni čevlji

99.-

Bata

BORZA

ROBE, DELA IN POSESTI

ednovečerni mali oglasi donosno vsakomur
velike koristi

Radio

Četrtek, 14. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Serenade na ploščah.
— 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18:
O prebrani otrok. — 18.30: Pogovor s posli-
šanci. — 19: Srbsko-ruska. — 19.30: Plošče
po željah poslušalcev. — 20: Prenos iz Beo-
grada. — 22: Čas, poročila, radio jazz.

Petek, 15. decembra

LJUBLJANA 11: Poljska ura: Posavje
(Jos. Lapajne). — 12.15: Plošče. — 12.45:
Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Prenos
z Dunaja: slavje jugoslov.-avstrijske trgov-
ske zbornice. — 19: Sokolsko predavanje.
— 19.30: Izleti za nedeljo. — 20: Prenos
iz Zagreba. — 22: Čas, poročila. — 22.20:
Reproducirana baletna glasba.

BEograd 16: Narodna glasba na plo-
ščah. — 19.30: Violinski koncert. — 20:
Prenos koncerta iz Zagreba. — 22: Lahka
godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče.
— 17: Koncert ruskega pevskega zbora in
orkestra balalajk. — 20: Pevski koncert
Maje Strozzi. — 20.50: Štirirotne klavirne
skladbe. — 22.15: Godba za ples. — PRA-
GA 19.25: Srbske pesmi. — 20: Prinos sim-
foničnega koncerta iz Bratislave. — 21: God-
ba na pihala. — BRNO 19.25: Prenos opere
Jenufa iz gledališča. — 22: Prenos iz
Praga. — VARŠAVA 20.15: Koncert polske
glasbe. — 22.40: Godba za ples. DUNAJ 12:
Koncert orkestra. — 15.30: Mladinski kon-
cert. — 17.30: Pevska ura. — 19: Lahka
godba orkestra. — 20.15: Vselejra. —
22.40: Lahka glasba. — BERLIN 20.05: Pre-
nos simfoničnega koncerta iz Königsberga.
— 22.30: Lahka in plesna glasba. — KÖ-
NIGSBERG 20.05: Simfonični koncert. —
22.30: Koncert opernega orkestra. — MOH-
LACKER 20.10: Koncert orkestra in soli-
stov. — 21.30: Anskote. — 23: Nočni kon-
cert. — 24: Herderjeva proslava. — BU-
DAPESHTA 17: Godba na pihala. — 19.30:
Prenos opere iz gledališča. — Lahka glas-
ba. — RIM 16: Klavirski koncert. — 20.40:
Plošče. — 21.40: Opera na ploščah. — 21.50:
Mešan glasbeni program. — 22.45: Nadalja-
vanje koncerta.

Iz Ptuja

Tat se je ujel v nastavljeno past. Po-
sostniškemu sinu Zorcu Konradu v Turni-
ščah pri Ptujju je bilo ukradeno kolo. Tat
je kolo pripeljal v Ptuj k mehaniku Simo-
niču ter ga naprosil, naj mu kolo proda za
700 Din. G. Simoniču se je reč zdelo sum-
ljivo, pa je možu dejal, naj pride čez kake
dva dni po denar. Med tem časom pa je
g. Simonič že izvedel za tatvino pri Zorcu.
ki je spravljeno kolo spoznal za svojo last-
nino. Ko je prišel tat čez dva dni po de-
nar, ga je Simonič izročil policiji. Nepridi-
prav je neki Klinger Jakob iz Krčevine, ki
je tatvino priznal. Dejal je, da jo je izvršil
zato, ker potrebuje denar za poroko. Z
ženitovanjskim potovanjem torej zaenkrat
ne bo nič.

**CIKORIJA
FAVORIT**

NAS PRIZNANO IZVRSTNI IN ČISTO
DOMACI IZDELEK.

13141

ADLER

Model 30 in 32

ZDAJ ZNIŽANE CENE

MARIA KRELL, ZAGREB
Nikoličeva 12. Tel. 20—18.

DARILO, KI VEDNO VSAKOMUR UGAJA

Ne iščite dolgo...
Ponudite ji BOURJOIS PARFEME in ona
bo vzradoščena

SOIR DE PARIS
PRINTEMPS DE PARIS
MON PARFUM
FIANCEE

Na ta način lahko odlično darujete svo-
jim materijalnim prilikam primerno da-
rilo od Din 30.— do Din 350.—

PARFUMS BOURJOIS

Izdovalec svetovnih znamenitih rdečil za obraz:
Cendre de rose in rouge de mandarine

RAZUMEN TRGOVEC NE UGIBA

kje bo oglaševal, ker ve, da ima le dnevnik s vedno polnim
mahim oglašnikom maso kupno močnih čitateljev

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni svet

Umrli nam je po dolgotrajnem, mukopolnem trp-
ljenju naša ljubljena mama, gospa

Marija Vilhar

roj. Geržina

VDOVA ZELENICARJA

Pogreb bo v petek, dne 15. decembra 1933 ob 1/2 15.
uri izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče
k Sv. Križu.

Ljubljana-Postojna, dne 13. decembra 1933.

13141

ZALUJOČI.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem prijateljem in znancem blago-
pokojnega našega očeta, gospoda

Petra Durjava

Vsem njegovim častilcem, ki so ga v tako dolgem
sprevodu spremlili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi oč. duhovščini in g. županu, od-
boru, šolskemu vodstvu, gasilskemu društvu in pevcem, ki
so zapeli ob grobu v slovo žalostinko.

In vsem ostalim najlepša hvala.

13154

Zalujoči brat ALOJZ DURJAVA in otroci.

Izpolnjujoč žalostno dolžnost sporočamo, da je preminil gospod

Viktor Tančič

inspektor pivovarne „UNION“

V pokojnem, kateri je žrtvoval nad 30 let svoje moči podjetju, izgubimo
velezaslužnega, neumornega in zvestega sodelavca ter mu ohranimo trajen in
časten spomin.

Pogreb blagopokojnega se vrši v četrtek, dne 14. decembra ob 16. uri
izpred mrtvašnice deželne bolnice.

Ljubljana, dne 13. decembra 1933.

13137

Delniška družba pivovarne „Union“ Ljubljana.

Brez posebnega obvestila

Umrli mi je danes, po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv.
vere, moj ljubljani sopro, brat in svak, gospod

Repše Ignacij

tovarnar pohištva

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 15. decembra
1933 ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na
pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 13. decembra 1933.

LEOPOLDINA REPŠE, soproga in vse ostalo sorodstvo.

13140

A. Christl

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Pravkar je prišlo.«

Rufus van Aldin je vzel pismo, in ko je spoznal pisavo, hitro žensko roko, se je njegov obraz mahoma izpremenil. Trde črte so se nekam zmehčale, in stroga zarezava okoli ust je izginila. Kar izpremenjen je bil videti. Ko je s pismom v roki stopil k dvigalu, je imel še vedno smehljaj na ustnicah.

V salonu njegovega stanovanja je sedel za pisalno mizo mlad mož in s spretnostjo, ki je pričala o mnogoletni vaji, urejal pisma. Ko je van Aldin vstopil, je skočil pokoncu.

»Halo, Knighton.«

»Veseli me, da ste spet tukaj, sir. Ali ste se dobro imeli v Parizu?«

»Nu, tako,« je ravnodušno odvrnil milijonar. »Pariz je postal nekam malomesten. Kar sem hotel, sem pa dosegel.«

»Pri vas je zmerom tako,« je smeje se dejal tajnik.

»Seveda,« je pritrdil milijonar.

To je rekel s treznim, poslovnim glasom, kakor človek, ki potrjuje obče znano dejstvo.

»Kaj numega?«

»Ne bi rekel. Kakor po navadi. Nisem še vsega uredil.«

Van Aldin je kratko pokimal. Bil je človek, ki je malokdaj hvalil ali grajal. Njegovo ravnanje z uslužbenci je bilo preprosto; dal je vsakomur priliko, da je pokazal, kaj zna, in odslavljal nezmožne brez mnogih okolišev. V izbi svojih sodelavcev je rad ubiral ne-

navadna pota. S Knightonom se je bil na primer seznanil pred dvema mesecema v nekem švicarskem zdravilišču. Mož mu je ugajal, čeprav je zaradi strela, ki ga je bil dobil na vojni, nekoliko šepal. Knighton ni prav nič skrival, da išče službe, narobe, kar odkrito je vprašal milijonarja, ali ve kako mesto zanj. Van Aldin se je z dokajšnjim zadovoljstvom spominjal silnega začudenja, ki ga je pokazal mladi mož, ko ga je kratkoma vzel za svojega osebnega tajnika.

»Ali — trgovske prakse nimam prav nobene,« je zajecjal.

»Tega mi je figo mar,« je odvrnil van Aldin. »Tri osebne tajnike že imam; ker pa ostanem najbrže pol leta na Angleškem, potrebujem Angleža z dobrim nastopom in družabnimi vezami.«

Milijonarju se doslej ni bilo treba kesati te izbire. Knighton se je bil pokazal razumnega in zapodljivega in je bil tudi osebno prijeten dečko.

Tajnik je pokazal na tri ali štiri pisma, ki jih je bil položil na stran.

»Ta pisma bi morda sami pogledali, sir,« je dejal. »Tole je za stran pogodbe s Coltonom —«

Van Aldin je vzdignil roko.

»Nocoj se ne zmenim več za te neumnosti,« je rekel. »Vse razen tegale naj čaka do jutri.«

Tako govorec se je ozrl na pismo, ki ga je držal v roki. In spet se je prikradel na njegov obraz smehljaj, ki ga je tako čudno izpreminjal.

Richard Knighton se je umevajoče nasmehnil.

»Od gospe Ketteringove?« je zamrmral. »Včeraj in danes je telefonirala; očitno komaj čaka, da bi govorila z vami.«

»Res?«

Smehljaj je izginil z milijonarjevega obraza. Prerezal je ovoj in

preletel pismo z očmi. Obraz se mu je zmračil, okoli ust se mu je spet razelazila srčita črta, ki so jo na novyorskí borzi toli dobro poznali, in obrvi so se zlovesče nagrbčile. Knighton se je tenkočutno odvrnil ter sedel k svojemu delu. Pridušena kletvica je ušla milijonarju, in njegova skrčena pest je težko udarila ob mizo.

»Tega ne bom trpel, ne in ne,« je zamrmral. »Uboگو dekletce! Se sreča, da ji stoji oče za hrbtom.«

Z mogočnimi koraki je nekajkrat molče premeril sobo. Nato je mahoma obstal. Pobral je svoj plašč s stola, kamor ga je bil vrzel, ko je vstopil.

»Ali ste še kam namenjeni, sir?«

»K hčeri po dom.«

»Če bi Colton klical —«

»Recite mu, naj gre k vragu.«

»Izvrstno,« je rekel tajnik, ne da bi trenil z obrazom.

Van Aldin si je del klobuk na glavo in krenil k vratom. Z roko na ključki je za trenutek obstal.

»Vri dečko sto, Knighton,« je dejal. »Vi vsaj ne silite vame, kadar sem divji.«

Knighton se je nasmehnil, rekel pa ni nič.

»Ruth je moj edini otrok,« je nadaljeval van Aldin, »in nihče ne ve, kaj pomeni zame.«

Bled smehljaj mu je razsvetlil obraz. Nato je segel v žep.

»Ali hočete nekaj videti, Knighton?«

Stopil je k svoji pisalni mizi. Iz žepa je vzel zavojček, zanikarno omotan z rjavim papirjem. Ko je odtrgal za omot, se je pokazala ogolena zaklopica iz rdečega žametja. Sredi pokrova je bilo videti izprepletene začitnice in nad njima krono. Van Aldin je odprl zaklopico, in tajniku je malone sapa zastala. Na umazanobeli podlogi so zažareli krvavoredeči kamni.

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najema«, »Posest«, »Lokalni«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrite in« — ter pod rubrikama »Trgovski potnik in« »Zasluge«, če se z oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdorki pa pod tema rubrikama išče službo ali službo, plača ta

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računa enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostrova jih je vpisati v pismo obenem s naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (5)

Zastopniki

proti liku in proviziji sprejme takoj zavarovalnica »Anker«, Ljubljana. Kralja Petra trg 8. Zastopniki se vpeljuje. 44305-6

Zasluge

Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (8)

Vsako prepisovanje na stroj

prevajam na dom. Našlov pusti v oglašnem oddelku »Jutra«. 44340-3

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (1)

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (8)

Praktikantko

za pisarno, s primerno izobrazbo, sprejemno. Pisne poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro 1934-1

Knjižničar

samoizvajalec ali knjižničar, ki pozna slovensko in nemško literaturo, dobi službo. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro 1934-1

Tkalke in pletilne mojstre

domače, brezporedne, išče Borna dela za privatne namembence v Zagrebu — Bogovičeva ulica št. 3. Javljajo se takoj pismo z navodno določeno nje prakse. 44308-1

Mlado služkinjo

sprejemam takoj: Cesta v Rožno dolino št. 44. 44338-1

Kravarja

samega, pridnega in poštenega, ki je popolnoma zmožen moliti in okrobovanje goveje živine, rabimo za takoj. Res zmožni in zanesljivi naj pošljijo svoje poudarje z navodno pristojnostjo na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Kravarje«. 44339-1

G. In Rotman:

Dol. Bohijev sin

Norveško ribje olje

na jfinske, erke, redno v zalogi. Naročila točno proti porzetju. Piccoli, Tyräva (Dunajska) cesta št. 6. 448-6

Vreče za ogelje

močne — nudi najceneje Ljudoviti Siro, Kranj. 44194-6

Elektromotor, mlin

za mletje kava, najdovsemne tipa, za trgovine in kavarne. — Zahvaljuje ponudbo. Oroslav Jezeršek, Ljubljana VII. Ga. eliska 5. 44332-6

Železno peč

znane H 106, s cevmi za 300 Din — kakor tudi! — radio-zvočnik

Stipčevali »Tristone« za 250 Din proda Karlo Franciškanca ulica 10/III. 44310-6

Bili pa ni bil prijatelj vode. S potuhnjelim rezanjem je skrivaj zagrabil pomivalnik, nato pa nenadoma vstal in pljusnil redarju vso vodo v obraz!

Gospodično

mašico, primno, za vsa gospodinska dela — ter dobro kuharico

rovnega značaja, iščem za takoj. Ponudbe s sliko na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Zanesljiva gospodinja«. 44309-1

Postrežniko

za čes od bi. dop. do 4. sprejme. Bojnik. Pred štorkijo 2/III. 44331-1

Vajenca

ki ima 2 razreda mehanike šole, ter obratna slovensko in nemško slovenščino, sprejme. Anton Polak, Ruše. 44307-44

Pouk

Beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Kdor išče poučevalke, plača vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (4)

Damo

ki bi poučevala poljsko, iščem za svojo litensko borko. Stradner, Zelnikova cesta 2/L. 44331-4

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (8)

Leposlovne knjige

»Zvon« in »Slovan« napodaj. — Našlov pore oglašnem oddelku »Jutra«. 44302-8

Ljubljanski Zvon

bevan letnik 1934, zelo dobro ohranjen napodaj za 60 Din. Našlov v oglašnem oddelku »Jutra«. 44341-8

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (2)

Tekstilna šivilja

(Austrijska) perfektna — češka državljanka, z dolgoletno prakso, išče mesto. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Inozemka«. 44246-2

Pisarniška moč

mijaša, samostojna knjižničarka, izvrstna stenografka in strojepeka, vešča tudi nemščine, šeli službo v pisarni. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Privrnostno sprejema«. 44338-3

Različne spalnice

prehove, in smekove kuhinje opreme po najnižji ceni dobijo edino le pri misarstvu Albert Gerns, Zg. Slika — pri remizi. 343-6

Norveško ribje olje

na jfinske, erke, redno v zalogi. Naročila točno proti porzetju. Piccoli, Tyräva (Dunajska) cesta št. 6. 448-6

Vreče za ogelje

močne — nudi najceneje Ljudoviti Siro, Kranj. 44194-6

Elektromotor, mlin

za mletje kava, najdovsemne tipa, za trgovine in kavarne. — Zahvaljuje ponudbo. Oroslav Jezeršek, Ljubljana VII. Ga. eliska 5. 44332-6

Železno peč

znane H 106, s cevmi za 300 Din — kakor tudi! — radio-zvočnik

Stipčevali »Tristone« za 250 Din proda Karlo Franciškanca ulica 10/III. 44310-6

Mlada prodajalka

vešča tudi nemščine, išče kakršnokoli službo. Gre tudi k otrokom ali kaj drugega. Cenj. ponudbe proim na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Posrejeva«. 44315-2

Natakarica

poštena in zvesta, s teletnim službovanjem in enoletno gospodinsko izobrazbo, sprejme. — Javljajo se v restavraciji ali večji gostilni. Vsi podatki o dosežanem službovanju na razpolago. Erna Koe, Gornjsko, Savinjska dolina. 44309-2

Dobra frizerka

mijaša, z znanjem striženja, šiške, sluzbo v Mariboru ali okolici. — Našlov pri podružnici »Jutra« v Mariboru. 44356-3

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (9)

El. magn. zvočnik

Arhopron, 8. izbornik, poceni napodaj. Našlov v oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Cene«. 44317-9

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (7)

Traverze

v brezhibnem stanju, velj. v vrednosti 12—15.000, 2 kolesi: 50 x 15, 5 kom. 450 x 18, 3 kom. 420 x 18, 9 kom. 240 x 12, 1 kom. 370 x 14 cm, kupi Peter Šeti na, Radeče. 42914-7

Smučke za odrasle

dobre ohranjene kupim. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Cene«. 44315-7

Smučke

za 12 let starega kupim. Ponudbe s cenno na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Smučke«. 44311-7

Otroški voziček

kupim. Ponudbe s cenno na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Cene«. 44309-7

Prodajam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (6)

Različne spalnice

prehove, in smekove kuhinje opreme po najnižji ceni dobijo edino le pri misarstvu Albert Gerns, Zg. Slika — pri remizi. 343-6

Norveško ribje olje

na jfinske, erke, redno v zalogi. Naročila točno proti porzetju. Piccoli, Tyräva (Dunajska) cesta št. 6. 448-6

Vreče za ogelje

močne — nudi najceneje Ljudoviti Siro, Kranj. 44194-6

Elektromotor, mlin

za mletje kava, najdovsemne tipa, za trgovine in kavarne. — Zahvaljuje ponudbo. Oroslav Jezeršek, Ljubljana VII. Ga. eliska 5. 44332-6

Železno peč

znane H 106, s cevmi za 300 Din — kakor tudi! — radio-zvočnik

Stipčevali »Tristone« za 250 Din proda Karlo Franciškanca ulica 10/III. 44310-6

Plinsko peč

po ugodni ceni prodam. Našlov v oglašnem oddelku »Jutra«. 44313-6

Otroške smučke

dobre ohranjene napodaj v Škrabčevi ulici št. 5. 44310-6

Zlato možko uro

provratno, brezhibno, švicarsko, poceni prodam. — Reeni reflektant! Naj se javijo pod štiro »Schaffhausen 2000« na oglašnem oddelku »Jutra«. 44325-6

Govedina

po 6 Din na stojnjo — Zajo Anton. 44323-6

Igrače

servise, omare, šivalni stroj za omare, trikotnik itd prodam. Našlov pore oglašnem oddelku »Jutra«. 44306-6

Sani

mo. in dvopredne po zelo ugodni ceni napodaj. — Oglasi pri g. L. Stupica, Ljubljana, Slovškova ulica 6. 44326-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (16)

Vrednostne papirje

kupuje komandita družba M. Jankole v Ljubljani. A. Kenderova cesta št. 4/II. — telefon 3052. 249-16

Hranilno knjižico

Ustno D. hranilnice Ljubljane, 12—15.000, 2 kom. nalezna znoosa, kupim. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »22.000«. 44306-16

Rešite se

poslovnih neprilik ker jih zamorete odpraviti potom tihih in sodnih poravnjav, potom navetov o konkurznih zadevah ter potom drugih informacij in navodil! — Oskrbujem tudi: vpeljavo, stalno nadzorstvo in vodstvo knjigovodstva, strokovne revizije in izvedeniška menjava, izvršitev bilanc, trgovsko-obrtnih načrtov, proračunov, kalkulacij, stalno upravljanje, preskrbo kreditov itd. — Koncesionarna »Komericalna piarnas« — Lojze Zajc (revizor in sodni ekspert za knjigovodstvo), Florjanska ulica, 10/I. — Ljubljana. 44200-16

Več vlog

Posejilnice Narodni dom Maribor, prodam pred gotovim. — Posrebe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Gostovine«. 44208-16

Sodna dražba

v Slomškovi ulici št. 13, I. nadstropje, se danes in prihodnje dni nadaljuje.

Prodaja se možko in žensko perilo, otroško perilo in obleke-triko, nogavice in rokavice za otroke, dame in gospode, razna trikotaža itd.

Izkoristite priliko za nakup blaga po nizkih cenah za predstoječe božične praznike. 13135

Marija Jenko, roj. Hafner

posestnica v Lipici pri škofji Loki

Pogreb nepozabne bo v četrtek 14. decembra ob 1½9. uri iz Lipice na pokopališče v škofji Loki.

Lipica, dne 12. decembra 1933.

Žalujejo rodbine: DR. ANDREJ JENKO, Vevče; PETER JENKO, Lipica; DR. FRANCE JENKO, Zagreb; JANEZ BROADAJ, Hrastje in TONČKA JENKO, Lipica. 13133

Za Narodno uskarno d. d. kot uskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

Novi Obrtni zakon

239 strani, dobita za 10 Din pri M. Jankole, A. Kenderova cesta št. 4/II. 44072-16

Zlato, srebro, briljante in vrednostne papirje

kupuje k-meditina družba M. JANKOLE, Ljubljana, A. Kenderova cesta št. 4/II. — telefon 3052. 44071-16

Zamenjam

vl. knjižico Meotne hranilnice Ljubljane, 12—15.000, 2 kom. nalezna znoosa, kupim. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra«. 44326-6

Družabnico-pletljivo